

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad

informatiecentrum tel.
(070) 373 8393

uw kenmerk

bijlage(n)

1

betreft
modelverordening jeugdhulp

ons kenmerk
ECSD/U201400876
Lbr. 14/031

datum

16 april 2014

Samenvatting

In deze ledenbrief wordt u geïnformeerd over de modelverordening jeugdhulp, treft u een implementatiehandleiding aan en informatie over Jeugdwet, de toepassing van de regelgeving en de verschillende ondersteuningsprogramma's.

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Aan de leden

informatiecentrum tel. (070) 373 8393	uw kenmerk	bijlage(n) 1
betreft Modelverordening jeugdhulp	ons kenmerk ECSD/U201400876 Lbr. 14/031	datum 16 april 2014

Geacht college en gemeenteraad,

1. Aanleiding

Voor u ligt de modelverordening jeugdhulp (hierna: de modelverordening). Deze modelverordening is gebaseerd op de "Wet houdende regels over de gemeentelijke verantwoordelijkheid voor preventie, ondersteuning, hulp en zorg aan jeugdigen en ouders bij opgroei- en opvoedproblemen, psychische problemen en stoornissen", kortweg Jeugdwet genoemd.

De Jeugdwet is op 17 oktober 2013 door de Tweede Kamer aangenomen en op 18 februari 2014 door de Eerste Kamer. Publicatie in het Staatsblad dateert van 14 maart 2014. De invoeringsdatum van de Jeugdwet is bepaald op 1 januari 2015. In art 12.6 is bepaald dat de gemeenteraad het beleidsplan (artikel 2.2 van de Jeugdwet) en de verordening (artikel 2.9 van de Jeugdwet) vaststelt vóór 1 november 2014. Deze twee artikelen zijn direct in werking getreden.

De Jeugdwet schrijft in artikel 2.9 voor dat de gemeenteraad per verordening regels opstelt:

- o over de door het college te verlenen individuele voorzieningen;
- o over de door het college te verlenen overige voorzieningen;
- o over de voorwaarden voor toekenning van een individuele voorziening, de wijze van beoordeling en de afwegingsfactoren daarbij;
- o over de wijze waarop de toegang tot en de toekenning van een individuele voorziening wordt afgestemd met andere voorzieningen op gebied van zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning, werk en inkomen;
- o over de wijze waarop de hoogte van een persoonsgebonden budget (hierna: pgb) wordt vastgesteld;
- o over de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een individuele voorziening of pgb, alsmede misbruik of oneigenlijk gebruik van de wet.

Met deze modelverordening wordt de gemeenteraad een handvat geboden bij het opstellen van een gemeentelijke verordening jeugdhulp. Bij de modelverordening hoort:

- een korte, algemene toelichting;
- een artikelsgewijze toelichting;
- deze ledenbrief met een implementatiehandleiding.

Het wetgevingsproces is nog niet helemaal afgerond. Voorstellen voor een Invoeringswet en een Uitvoeringsbesluit zijn - na een consultatiefase - in procedure. Ook kan de behandeling van het wetsvoorstel voor de Wmo 2015 nog tot aanpassingen leiden van de Jeugdwet. Hier zullen we u in een later stadium over informeren.

Op 18 maart 2014 heeft u een VNG ledenbrief ontvangen over een ondersteuningsprogramma rond de inkoop van de jeugd-ggz.

In mei 2014 wordt u uitgebreid geïnformeerd over de financiële aspecten van de decentralisatie in het kader van de meicirculaire 2014. Het macrobudget en het historisch verdeelmodel voor 2015 worden daarin gepubliceerd.

Over de voorlopige ramingen van het macrobudget en van de verdeling tussen gemeenten bent u geïnformeerd via de meicirculaire 2013 en in december 2014.

Leeswijzer

Deze ledenbrief bevat naast een implementatiehandleiding vooral informatie over de nieuwe wettelijke verplichtingen voor gemeenten op grond van de Jeugdwet. Waar mogelijk verwijzen we naar handleidingen, factsheets, ondersteuningstrajecten die behulpzaam kunnen zijn bij het inregelen van verplichtingen en daaruit vloeiende taken van de Jeugdwet op gemeentelijke en regionale schaal.

Hoofdstuksgewijs gaat de ledenbrief in op:

Aanleiding (1)

Wijze van totstandkoming van de modelverordening (2)

Implementatiehandleiding (3)

De wettelijke opdrachten aan gemeenten (4)

Kwaliteitseisen (5)

Informatievoorziening (6)

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (7)

Verschillen tussen huidig en nieuw stelsel (8)

Jeugdwet in samenhang met WMO 2015 en Participatiewet (9)

Inspraak, medezeggenschap en klachtrecht (10)

Overgangsrecht (11)

Financiële gevolgen van de Jeugdwet (12)

Wetgevingsproces jeugdwet (13)

2. Wijze van totstandkoming modelverordening

Deze modelverordening is ontwikkeld in samenwerking met gemeenten en cliëntenorganisaties. In de periode van augustus 2013 tot februari 2014 hebben twee door de VNG ingestelde klankbordgroepen meegedacht in het proces en verschillende concepten becommentarieerd. Alle opmerkingen zijn verzameld, gewogen en waar mogelijk verwerkt in de modelverordening.

We hebben ervoor gekozen de modelverordeningen voor de Jeugdwet en de Wmo 2015 waar mogelijk in één traject te ontwikkelen. Beide klankbordgroepen hebben gereageerd op de modelverordeningen. Het doel daarvan was de beide verordeningen zoveel mogelijk op elkaar te laten aansluiten voor wat betreft doelstellingen, inhoud en structuur.

Gelet op de verschillen tussen de Wmo 2015 en de Jeugdwet qua inhoud, sturing en planning van het wetgevingsproces, acht de VNG het op dit moment niet wenselijk te komen tot één verordening voor zowel de Jeugdwet als de Wmo 2015. Voor de toekomst sluiten we deze mogelijkheid niet uit.

De modelverordening is in februari 2014 besproken in de VNG commissies Jeugdzorg en Gemeenterecht en vervolgens vastgesteld door de directieraad van de VNG.

3. Implementatiehandleiding Modelverordening jeugdhulp

Algemeen: De Modelverordening jeugdhulp kent een aantal bepalingen die als 'facultatief' zijn aangemerkt (deze zijn te herkennen aan de cursieve tekst). Uiteraard is het gehele model in zekere zin facultatief. Facultatief zoals aangeduid in het model betekent echter dat de keuze om die onderdelen in het model op te nemen een bewuste keuze van een individuele gemeente dient te zijn. Hierbij is er in het model voor gezorgd dat gemeenten door het niet overnemen van deze bepalingen niet in de problemen komen met de Jeugdwet, voor zover deze gemeenten verplicht bepaalde zaken te regelen. Daarnaast is er in het model voor gezorgd dat met het niet overnemen van de facultatieve bepalingen de systematiek van de verordening niet doorbroken wordt. Gemeenten die ervoor kiezen om andere bepalingen dan de facultatieve bepalingen niet over te nemen, deze in gewijzigde vorm over te nemen of deze aan te vullen, zullen er zelf scherp op moeten zijn dat deze keuzes zowel in lijn zijn met de Jeugdwet als dat deze stroken met de systematiek van de bepalingen die wel overgenomen worden. Afhankelijk van de keuzes die gemaakt worden kan het noodzakelijk zijn om artikelen of artikelleden te vernummeren. Verder is de toelichting grotendeels zo opgesteld dat gemeenten deze kunnen overnemen als ze ook de bepaling waar deze bij hoort overnemen. Afhankelijk van de gemaakte keuzes zullen dus ook bepaalde onderdelen van de toelichting wel of juist niet geschikt zijn voor overname. Toelichting bij facultatieve bepalingen is eveneens als facultatief aangemerkt (lees: cursief gemaakt).

Aanhef: De Jeugdwet kent enkele verordenende bevoegdheden waaraan verplicht uitvoering gegeven dient te worden (te weten: de artikelen 2.9, 2.10 en 2.12), daarnaast is er een enkele expliciete verordenende bevoegdheid waaraan uitvoering gegeven kan worden (te weten: artikel 8.1.1, vierde lid). In de aanhef, na gelet op, dienen enkel die artikelen vermeld te worden waaraan in de verordening uitvoering gegeven wordt.

Artikel 1. Begripsbepalingen: De begripsbepalingen voor 'melding' en 'gesprek' dienen enkel overgenomen te worden als de procedurebepalingen in de verordening worden vastgelegd. Zie daarover hieronder bij artikel 4.

Artikel 2. Vormen van jeugdhulp: Op grond van artikel 2.9, onder a, van de Jeugdwet moeten gemeenten onder meer in de verordening een duidelijk beeld geven van het aanbod van de vormen van voorzieningen. Dit kan op hoofdlijnen – waarbij eventueel door het college een meer gedetailleerd overzicht wordt vastgesteld – of in meer detail. Ter uitvoering zijn twee varianten uitgewerkt:

Variant A: De raad legt de vormen in hoofdlijnen vast en delegeert de nadere uitwerking aan het college. Voordeel van deze variant is dat de raad zelf de kaders kan stellen en dat de verdere uitwerking daarvan door het college plaatsvindt. Hierdoor wordt de benodigde flexibiliteit bewerkstelligd om sneller in te kunnen spelen op nieuwe ontwikkelingen. Nieuwe inzichten – zeker in de beginjaren – zullen het af en toe noodzakelijk maken om het aanbod bij te stellen; wijziging van een regeling van het college is dan sneller bewerkstelligd dan een wijziging van de verordening door de raad. Enig nadeel kan mogelijk gevonden worden in het feit dat de raad weinig directe controle zal hebben over de nadere uitwerking door het college. Indirecte (politieke) controle behoudt de raad uiteraard altijd, bovendien kan door goede kaderstelling veel bereikt worden. Tevens zal, ook als een bepaalde voorziening niet tot het aanbod van de gemeente behoort, iedereen die dat nodig heeft een gepaste voorziening aangeboden krijgen.

Variant B: De raad legt de vormen in detail in de verordening vast. Voordeel hiervan is dat de raad direct controle houdt over het aanbod. Nadeel is dat voor iedere wijziging de verordening door de raad aangepast moet worden. Zeker in gevallen waarbij gemeenten gezamenlijk de voorzieningen inkopen kan dit tot de nodige werklast leiden. Immers, in alle gemeenten zal dan de verordening door de raad aangepast moeten worden.

Een derde - niet in het model opgenomen - variant waarbij de raad deze bevoegdheid geheel naar het college delegeert, ligt niet voor de hand gelet op de kaderstellende rol van de raad, maar zou kunnen worden beargumenteerd op grond van artikel 156 van de Gemeentewet.

Artikel 3. Toegang jeugdhulp via de huisarts, medisch specialist of jeugdarts: Juridisch is het niet noodzakelijk dat, als gebruik wordt gemaakt van de route via de huisarts e.a., de gemeente in

alle gevallen het oordeel van de jeugdhulpaanbieder in een schriftelijke beschikking vastlegt voor de jeugdige of zijn ouders, zolang de gemeente maar regelt dat de jeugdige of zijn ouders de naar het oordeel van de jeugdhulpaanbieder benodigde voorziening daadwerkelijk ontvangt. Er kan ook voor gekozen worden om, in plaats van het geven van een beschikking in alle gevallen, alleen een beschikking af te geven als de jeugdige of zijn ouders dit wensen of in het uitzonderlijke geval dat de gemeente een besluit neemt dat afwijkt van het oordeel van de jeugdhulpaanbieder. Op die manier wordt de jeugdige en zijn ouders nog steeds de benodigde rechtsbescherming geboden en wordt voorkomen dat de gemeente talloze beschikkingen moet gaan afgeven die hetzelfde luiden als hetgeen de jeugdige naar het oordeel van de jeugdhulpaanbieder nodig heeft. Met het oog hierop zijn van het tweede lid twee varianten uitgewerkt. Bij de variant A wordt de te verlenen individuele voorziening, of het afwijzen daarvan, alleen op verzoek vastgelegd in een beschikking. Bij variant B wordt de te verlenen individuele voorziening, of het afwijzen daarvan, altijd vastgelegd in een beschikking.

Artikel 4 (tot en met 8). Toegang jeugdhulp via de gemeente: Op grond van artikel 2.9, onder a, van de Jeugdwet moeten gemeenten onder meer regelen de voorwaarden voor toekenning, de wijze van beoordeling van en de afwegingsfactoren bij een individuele voorziening. Ter uitvoering hiervan zijn twee varianten uitgewerkt.

Variant A: De raad legt de procedure zelf vast in de verordening. Voordeel hiervan is dat de regeling minder snel aangepast zal worden, waardoor burgers uit kunnen gaan van een bestendige procedure. Doordat de procedure in de verordening van de raad vastgelegd wordt, kent variant A meerdere artikelen (4 tot en met 8). Als voor variant A gekozen wordt, dan wordt de raad tevens voor de keuze gesteld of de betreffende facultatieve procesbepalingen worden overgenomen (te weten: de artikelen 6, eerste lid, onder i, en tweede lid, en 8, eerste lid, tweede volzin, en tweede lid).

Variant B: De raad delegeert het vaststellen van de procedure aan het college. Voordeel van deze variant is dat de procedure sneller gewijzigd kan worden. Nadeel is dat de raad hier verder weinig directe controle over heeft. Deze variant volgt in het model na artikel 8.

Let op! Met betrekking tot de mogelijkheid om verordenende bevoegdheden te delegeren aan het college kan nog het volgende opgemerkt worden. De mogelijkheid om op grond van artikel 156 van de Gemeentewet verordenende bevoegdheden te delegeren aan het college is ruim, doch niet onbeperkt. Nu de Jeugdwet geen expliciete aanknopingspunten bevat voor de beoordeling of delegatie is toegestaan, geldt de maatstaf van artikel 156. Dat wil zeggen, het mag, tenzij dit in strijd zou zijn met de aard van de bevoegdheid. Bij de beoordeling hiervan kan ook het stelsel van de Jeugdwet een rol spelen. De voorgestelde varianten zijn na overleg met de ministeries van BZK en VWS tot stand gekomen. Natuurlijk biedt dat nog geen 100% zekerheid - want een rechter zou uiteindelijk anders kunnen oordelen - maar wij weten ons daarmee gesteund in de beslissing om deze varianten aan te bieden.¹

Artikel 6. Het gesprek: In de aanhef van het eerste lid is opgenomen dat het gesprek zo spoedig mogelijk moet plaatsvinden. Het hangt af van de situatie hoe snel dat kan of moet plaatsvinden. Alhoewel het hier nog niet om aanvragen gaat, maar meldingen, zou in het kader van de rechtszekerheid ook een maximumtermijn kunnen worden opgenomen. Onderdeel i en het tweede lid zijn als facultatief aangemerkt vanwege het feit dat deze onderdelen inhoudelijk niets toevoegen aan de regeling van deze onderwerpen van de Jeugdwet. Wat betreft onderdeel i, het college is al op grond van de wet (artikel 8.1.6) verplicht om jeugdigen en ouders vooraf volledig, objectief en in voor hen begrijpelijke bewoordingen te informeren over de gevolgen van de keuze voor een pgb in plaats van een voorziening in natura. Het gesprek is een goed moment om deze informatieplicht in te vullen. Ook het tweede lid dient om ouders te informeren. Het college neemt niet de hoogte van de bijdrage in de kosten in de beschikking op. Dat loopt via een nog aan te wijzen bestuursorgaan, evenals de mogelijkheid van bezwaar en beroep daartegen. In artikel 8.2.3 van de wet is bepaald dat de ouderbijdrage door 'het bestuursorgaan dat (door Onze Ministers) met (de vaststelling en) de inning is belast' wordt vastgesteld en ten behoeve van de gemeente wordt geïnd. De ouderbijdrage geldt op grond van art. 8.2.1 van de wet alleen in situaties van jeugdhulp buiten de thuissituatie. Zie ook artikel 9, vierde lid.

Artikel 7. Verslag: In het tweede lid dient een termijn ingevuld te worden.

Artikel 8. Aanvraag: Als het wenselijk wordt geacht dat alle aanvragen ingediend worden via een door het college vastgesteld formulier, dan dient aan het eerste lid de tweede volzin toegevoegd te worden. Een voordeel van het werken met een formulier is dat aanvragen die langs andere weg

---

¹ Hoewel we gedelegeerde regelgeving van het college – zoals ook in deze modelverordening – vaak aanduiden als (nadere) regeling of (nadere) regels, voor zover deze zijn gebaseerd op een door de raad ge(sub)delegeerde verordenende bevoegdheid zijn ook deze aan te merken als verordening. Een verordening is namelijk een document dat algemene regels bevat (het materiële criterium). Niet de naam is bepalend, maar de inhoud. Dat hoeven niet per se algemeen verbindende voorschriften te zijn, het kan ook gaan om allerlei soorten regels, bijvoorbeeld regels van louter interne aard. Bevat een bepaald document echter geen algemene regels (van welke aard ook), dan is geen sprake van een verordening. Het materiële criterium moet echter wel in verband worden gebracht met een formeel aspect: de bevoegdheid verordeningen op te stellen (in dit geval de in de verordening op te nemen delegatiebepaling).

binnenkomen niet in behandeling genomen hoeven te worden. Dit kan gelijk ook het nadeel zijn. Ook als er gekozen wordt om wel met een formulier te werken, kan er nog bepaald worden dat een aanvraag (daarnaast) gedaan kan worden door een ondertekend gespreksverslag aan te merken als aanvraag (tweede lid).

Artikel 9. Inhoud beschikking: Het eerste lid is als facultatief aangemerkt vanwege het feit dat het inhoudelijk niets toevoegt aan de regeling van dit onderwerp van de Jeugdwet. Een reden om het desondanks toch op te nemen kan gevonden worden in een in de verordening meer volledig beeld willen schetsen van het proces en de rechten van de cliënt. Als het eerste lid wordt overgenomen, dan dient in het tweede (en bij variant B ook het derde) lid tevens het woord 'tevens' overgenomen te worden.

Van de regeling van de inhoud van de beschikking zijn twee varianten uitgewerkt.

- Variant A (bestaat uit één lid): Deze variant omvat het vastleggen van met de jeugdige of zijn ouders gemaakte afspraken in de beschikking. Hierbij kan worden gedacht aan de weergave van het onderzoek in het door de jeugdige of zijn ouders ondertekende gespreksverslag (zie artikel 8, tweede lid). Deze variant is administratief eenvoudig.
- Variant B (bestaat uit twee leden): Deze variant omvat een duidelijke opsomming van essentiële elementen van de beschikking, in het tweede lid voor wat betreft de individuele voorziening in natura, in het derde lid als pgb.

Artikel 10. Regels voor pgb: Het eerste lid is als facultatief aangemerkt vanwege het feit dat het inhoudelijk niets toevoegt aan de regeling van dit onderwerp van de Jeugdwet (zie artikel 8.1.1). Een reden om het desondanks toch op te nemen kan gevonden worden in een in de verordening meer volledig beeld willen schetsen van het proces en de rechten en plichten van de cliënt. Op grond van artikel 2.9, onder c, van de Jeugdwet moeten gemeenten regelen op welke wijze de hoogte van een persoonsgebonden budget wordt vastgesteld. Ter uitvoering hiervan zijn drie varianten uitgewerkt.

- Variant A: De raad stelt de wijze in hoofdlijnen vast en delegeert de nadere uitwerking aan het college. Voordeel van deze variant is dat de raad zelf de kaders kan stellen en dat het deel dat in de regeling van het college is uitgewerkt sneller gewijzigd kan worden. Nadeel is dat de raad weinig directe controle heeft over het deel dat door het college wordt vastgesteld.
- Variant B: De raad legt de wijze zelf vast in de verordening. Voordeel hiervan is dat de regeling minder snel aangepast zal worden, waardoor burgers uit kunnen gaan van een bestendige handelingswijze. Nadeel is dat er minder snel ingespeeld kan worden op voortschrijdend inzicht.

- Variant C: De raad delegeert het vaststellen van de procedure volledig aan het college. Voordeel van deze variant is dat de procedure sneller gewijzigd kan worden. Nadeel is dat de raad hier verder weinig directe controle over heeft.

Op grond van artikel 8.1.1, vierde lid, van de Jeugdwet kunnen gemeenten bepalen onder welke voorwaarden de persoon aan wie een persoonsgebonden budget wordt verstrekt, de jeugdhulp kan betrekken van een persoon die behoort tot het sociale netwerk. Gemeenten hoeven dit echter niet te doen. Desondanks is de regeling van dit onderwerp niet als facultatief aangemerkt. Dit omdat niet goed denkbaar is dat gemeenten geen voorwaarden zullen stellen gelet op de taakstelling van de wet. Immers, als een gemeente afziet van een regeling, dan gelden er geen nadere voorwaarden voor het inkopen van de ondersteuning van een persoon die behoort tot het sociale netwerk. Er zijn twee varianten uitgewerkt.

- Variant AA: De raad legt de voorwaarden zelf vast in de verordening. Voordeel hiervan is dat de regeling minder snel aangepast zal worden, waardoor burgers uit kunnen gaan van een bestendige voorwaarden. Nadeel is dat er minder snel ingespeeld kan worden op voortschrijdend inzicht.
- Variant BB: De raad delegeert het vaststellen van de voorwaarden volledig aan het college. Voordeel van deze variant is dat de procedure sneller gewijzigd kan worden. Nadeel is dat de raad hier verder weinig directe controle over heeft.

Artikel 11. Nieuwe feiten en omstandigheden, herziening, intrekking of terugvordering: In het vierde lid dient de termijn ingevuld te worden. Hierbij dient rekenschap gegeven te worden van het feit dat het een ‘kan-bepaling’ is. Het college is dus niet verplicht om na het verlopen van de termijn de beslissing tot verlening van het pgb in te trekken. Het college kan desgewenst het hierbij te hanteren beleidskader neerleggen in een beleidsregel. Hierin kan bijvoorbeeld rekening gehouden worden met de situatie dat een pgb is verstrekt voor de kosten van een verhuizing, die – omdat nog geen geschikte woning is gevonden – niet binnen de gestelde termijn is aangewend.

Artikel 12. Verhouding prijs en kwaliteit aanbieders jeugdhulp en uitvoerders kinderbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering:

Op grond van artikel 2.12 van de Jeugdwet moeten gemeenten, met het oog op gevallen waarin de uitvoering van de wet ten aanzien van jeugdhulp, kinderbeschermingsmaatregelen of jeugdreclassering door aanbieders gebeurt, bij verordening regels stellen ter waarborging van een goede verhouding tussen de prijs voor de levering van jeugdhulp of de uitvoering van een kinderbeschermingsmaatregel of jeugdreclassering en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit daarvan. Daarbij dient in ieder geval rekening gehouden te worden met de deskundigheid van de beroepskrachten en de toepasselijke arbeidsvoorwaarden.

Artikel 2.12 is bij amendement Ypma en Leijten (Kamerstukken II 2013/14 33 684, nr. 107) in de wet ingevoegd. De indieners van het amendement hebben in de toelichting bij het amendement

verder aangegeven dat gemeenten ten minste een inschatting dienen te maken van een reële kostprijs voor de activiteiten die zij door aanbieders willen laten uitvoeren. Welke invloeden daarbij worden meegewogen, is ter beoordeling aan de gemeenten. Uitgangspunt is, dat de aanbieder personeel inzet tegen de arbeidsvoorwaarden die passen bij de vereiste vaardigheden. De gemeente zal zich dus ten minste een beeld moeten vormen van de vereiste activiteiten en de arbeidsvoorwaarden die daarbij horen. Hiermee wordt voorkomen dat een gemeente alleen de laagste prijs voor de uitvoering van de opdracht beschouwt. Dit biedt een waarborg voor werknemers dat hun werkzaamheden aansluiten bij de daarvoor geldende arbeidsvoorwaarden. In het artikel in de modelverordening zijn een aantal aandachtspunten opgenomen, dit zijn suggesties. Gemeenten zijn vrij om deze over te nemen, deze aan te vullen of andere aandachtspunten hiervoor in de plaats te stellen, als maar aan de hierboven geschetste verordeningplicht voldaan wordt.

Artikel 13. Vertrouwenspersoon: Dit artikel is als facultatief aangemerkt vanwege het feit dat het inhoudelijk niets toevoegt aan de regeling van dit onderwerp van de Jeugdwet (zie artikel 2.6, eerste lid, onder f, en tweede lid). Een reden om het desondanks toch op te nemen kan gevonden worden in een in de verordening meer volledig beeld willen schetsen van het proces en de rechten van de cliënt.

Artikel 14. Klachtregeling: Deze bepaling is als facultatief aangemerkt vanwege het feit dat het inhoudelijk niets toevoegt aan de regeling van dit onderwerp in de Jeugdwet en de Awb. Een reden om het desondanks toch op te nemen kan gevonden worden in een in deze verordening meer volledig beeld willen schetsen van de rechten van de cliënt.

Op grond van de Awb zijn gemeenten in het algemeen verplicht tot een behoorlijke behandeling van mondelinge en schriftelijke klachten over gedragingen van personen en bestuursorganen die onder haar verantwoordelijkheid werkzaam zijn. Gelet op het van toepassing zijnde hoofdstuk 9 van de Awb, waarin een uitvoerige regeling omtrent klachtbehandeling is gegeven, en ook het recht is neergelegd om na de afhandeling van de klacht de bevoegde ombudsman te verzoeken een onderzoek in te stellen, kan in deze verordening met de enkele bepaling worden volstaan. In de regel zal eerst de aanbieder worden aangesproken bij klachten over de wijze van behandeling. De klachtmogelijkheid tegenover de aanbieder is geregeld in de artikelen 4.2.1 tot en met 4.2.3 van de Jeugdwet. Pas wanneer dit klachtrecht niet bevredigend is, of niet logisch, bijvoorbeeld bij gedragingen van gemeenteamtensaren, dan komt de gemeentelijke klachtmogelijkheid in zicht. Als een gemeente een klachtenverordening heeft vastgesteld, ligt het voor de hand hierbij aan te sluiten.

Artikel 16. Evaluatie: Deze bepaling is als facultatief aangemerkt omdat de Jeugdwet hiertoe niet verplicht. Het is aan de raad om te bepalen of zij een evaluatie van de werking van de verordening in de praktijk wenst. Wellicht ten overvloede, deze evaluatie is niet hetzelfde als de evaluatie die op centraal niveau zal plaatsvinden (artikel 12.2 van de Jeugdwet), maar kan wel de daarin

verzamelde gegevens benutten. Als er voor gekozen wordt om het artikel over te nemen, dan dienen de termijnen nog ingevuld te worden.

Artikel 17. Inwerkingtreding en citeertitel: Het invullen van dit artikel spreekt in beginsel voor zich. Op grond van artikel 12.4, tweede lid, van de wet dient de verordening echter wel vóór 1 november 2014 in werking te treden.

4. De wettelijke opdrachten aan gemeenten

Gemeenten worden verantwoordelijk voor preventie en jeugdhulp. Kinderen, jeugdigen en hun ouders die advies, ondersteuning, begeleiding, persoonlijke verzorging, hulpverlening en/of behandeling nodig hebben, moeten kunnen rekenen op een kwalitatief en kwantitatief toereikend preventie- en jeugdhulpaanbod.

De hoofdgedachte achter de wet is dat door de decentralisatie van de jeugdhulp gemeenten een regierol kunnen vervullen en dat daardoor de kwaliteit van de jeugdhulp door het leveren van maatwerk aan jeugdigen en/of hun ouders zal verbeteren. Van gemeenten wordt niet alleen verwacht dat zij preventieve dienstverlening, begeleiding, ondersteuning, persoonlijke verzorging en ambulante hulp intensiveren maar deze ook laagdrempelig voor cliënten organiseren. Complexere (en duurdere) zorg en behandeling blijven eveneens beschikbaar, maar het streven is om door een grotere focus op preventie en versterking van de 1^e lijn/de voorkant, het voortdurend *toenemend* beroep daarop door jeugdigen en ouders terug te dringen.

Om een uitspraak van Jo Hermanns aan te halen:

"de bestaande Jeugdwet is gebaseerd op een soort ziektemodel. Het geringste probleem en er moet worden behandeld. Men realiseert zich nu dat opvoeden niet los staat van de wijk waar je woont, de familie waartoe je behoort, het netwerk waarin je je bevindt. Los het dan ook daar op".²

In samenhang met de bestuurlijke en financiële decentralisatie van de jeugdhulp naar gemeenten wordt een omslag gemaakt van een stelsel gebaseerd op een wettelijk recht op zorg (aanspraak) naar een stelsel op basis van een voorzieningenplicht voor gemeenten (voorziening). Dit is in lijn met de manier waarop dat eerder is gebeurd met de Wet maatschappelijke ondersteuning. De wettelijke aanspraken op jeugdzorg, jeugd-ggz en AWBZ voorzieningen worden hierbij vervangen door een voorzieningenplicht waarvan de aard en omvang in beginsel door de gemeente worden bepaald (maatwerk).

---

2 'Ouders moeten weer opvoeden', interview met Jo Hermanns. Telegraaf van 19 oktober 2013

Onderscheid preventie en jeugdhulp

De wetgever maakt een onderscheid tussen preventie en jeugdhulp. De definitie van preventie is:

“Op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen of jeugdigen met een risico op psychische problemen en stoornissen, psychosociale problemen, gedragsproblemen of een verstandelijke beperking of van ouders met of met een risico op opvoedingsproblemen”.

Jeugdhulp wordt omschreven als:

“Ondersteuning van en hulp en zorg aan jeugdigen en hun ouders bij het verminderen, stabiliseren, behandelen en opheffen van of omgaan met de gevolgen van psychische problemen, stoornissen, psychosociale problemen, gedragsproblemen of van een verstandelijke beperking van de jeugdige, opvoedingsproblemen van de ouders en adoptiegerelateerde problemen.

Jeugdhulp omvat daarnaast begeleiding en persoonlijke verzorging van jeugdigen met een somatische, verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke beperking, een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem. Ook het verstrekken van hulpmiddelen aan minderjarigen valt onder jeugdhulp.

De wettelijke verplichtingen voor gemeenten zijn te onderscheiden in:

1. een beleidsplicht voor versterking opvoedkundig klimaat en preventie
2. een voorzieningenplicht voor jeugdhulp
3. een uitvoeringsplicht jeugdbescherming en jeugdreclassering
4. een organisatieplicht advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling
5. een overlegplicht met onderwijs
6. het bieden van een keuzemogelijkheid voor zorg in natura of een persoonsgebonden budget

Hieronder worden de verschillende wettelijke verplichtingen toegelicht.

4.1 Beleidsplicht voor versterken opvoedkundig klimaat en preventie

De jeugdwet geeft de gemeenten opdracht om in het beleidsplan aandacht te schenken aan het versterken van het opvoedkundige klimaat in gezinnen, wijken, buurten, scholen, kinderopvang en peuterspeelzalen; aan het bevorderen van de opvoedvaardigheden van ouders en aan het bevorderen van de veiligheid van jeugdigen in de opvoedsituatie waarin deze opgroeien. Voor de burgers moet duidelijk zijn waaruit het preventiebeleid bestaat om problemen en stoornissen te voorkomen dan wel deze vroegtijdig te signaleren.

De Jeugdwet laat gemeenten een grote mate van vrijheid om deze beleidsplicht na te leven, in overeenstemming met de lokale situatie en lokale behoeften. De wettelijke definitie van preventie is ruim geformuleerd; hier kunnen allerlei vormen van advisering, instructie, ondersteuning, begeleiding onder vallen.

4.2 Voorzieningsplicht Jeugdhulp

Deze gemeentelijke jeugdhulpplicht wordt als volgt omschreven in artikel 2.3:

“Indien naar het oordeel van het college een jeugdige of een ouder jeugdhulp nodig heeft in verband met opgroei- en opvoed problemen, psychische problemen en stoornissen en voor zover de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen ontoereikend zijn, treft het college voorzieningen op het gebied van jeugdhulp en waarborgt het college een deskundige toeleiding naar, advisering over en bepaling van en het inzetten van de aangewezen voorziening, waardoor de jeugdige in staat wordt gesteld om veilig en gezond op te groeien naar zelfstandigheid en voldoende zelfredzaam te zijn en maatschappelijk te participeren”.

Het voorzieningspakket moet kwalitatief en kwantitatief toereikend zijn. Het moet grosso modo bestaan uit de volgende ‘functies’: ondersteuning, begeleiding, persoonlijke verzorging, dagbesteding, ambulante hulpverlening, dag- en 24 uursverblijf, pleegzorg, behandeling (ambulant, klinisch, intramuraal), forensische zorg, gesloten jeugdzorg (na machtiging rechter) en spoedeisende hulp.³

Ook de hulpmiddelen voor minderjarigen maken deel uit van het gemeentelijk jeugdhulp pakket. Aanpassingen in de woning blijven naar verwachting onder de concept-Wmo 2015 vallen.

De uitvoering van de jeugdhulpplicht is - mede- gericht op het inschakelen, herstellen en versterken van de eigen mogelijkheden en probleemoplossend vermogen van de jeugdige, zijn ouders en de personen die tot hun sociale omgeving behoren. Het tot stand brengen van een familiegroepsplan kan daar onderdeel van zijn (zie: artikel 2.1 van de Jeugdwet).

Overige functies waar de gemeente in moet voorzien, zijn:

- consultatiefunctie voor beroepskrachten;
- vertrouwenswerk;
- kindertelefoon;
- voorzieningen voor ouders (respitzorg);
- vervoer naar locatie jeugdhulp;
- nazorg adoptie.

De VNG neemt als gevolg van een besluit van de Algemene ledenvergadering van 29 november 2013

namens de gemeenten het opdrachtgeverschap op zich voor de functies vertrouwenswerk, kindertelefoon en de nazorg bij adoptie.

4.2.1 Toegang en toeleiding naar jeugdhulpvoorzieningen

Gemeenten zijn vrij in de manier waarop ze 'de toegang' naar de vrij toegankelijke en individuele jeugdhulpvoorzieningen gaan regelen. Er worden wel eisen gesteld aan de deskundigheid die daarvoor nodig is en die de gemeenten moeten waarborgen. In de consultatieversie van het Invoeringsbesluit staat:

---

3 Jeugdwet, Hoofdstuk 1 Begripsbepalingen en reikwijdte, art. 1.1

“ De gemeente kan daartoe multidisciplinaire wijkteams oprichten of het CJG de toegangsfuncties laten uitvoeren. Relevante deskundigheid moet aanwezig zijn om een goede toeleiding naar jeugdhulp te organiseren en te kunnen bepalen of en zo ja welke (individuele) voorziening de jeugdige of zijn ouders nodig hebben. Verder draagt de gemeente zorg voor beschikbaarheid van deskundigen die in staat zijn om de jeugdhulp op een laagdrempelige en herkenbare manier aan te bieden, alsmede deskundigen die ingezet kunnen worden voor crisishulp en over deskundigen die in staat zijn andere professionals te adviseren. De deskundigheid heeft betrekking op professionele en generieke vaardigheden, op het herkennen van problemen, beoordelen, eventueel meteen aanpakken en/of kunnen doorverwijzen. Het gaat dan om opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen en stoornissen, aanpak van bedreigende opvoedingssituaties, taal- en leerproblemen, lichamelijke of verstandelijke beperkingen en kindermishandeling en huiselijk geweld”

Belangrijk is dat burgers zich met het plan van de gemeente in de hand een beeld kunnen vormen van het beleid en van de beschikbare voorzieningen en de toegang daartoe.

Het advies- en meldpunt kindermishandeling en huiselijk geweld (AMHK) heeft, afhankelijk van de afspraken met de gemeenten in de betreffende regio ook een toegangsfunctie naar jeugdhulpvoorzieningen. Een taak van het AMHK is om - in geval er sprake is een gezinssituatie die de ontwikkelingskansen van een kind ernstig bedreigt - ouders/gezinnen te motiveren hulp te accepteren en daartoe in samenspraak met ouders en jeugdige het contact met de aangewezen hulpverlening te leggen.

De gecertificeerde instelling bepaalt op grond van artikel 3.5 van de Jeugdwet of en, zo ja, welke jeugdhulp is aangewezen in het kader van de uitvoering van een kindbeschermsmaatregel of jeugdreclassering. Zij overlegt hiertoe met het college van de gemeente waar de jeugdige zijn woonplaats heeft. In geval van een uithuisplaatsing draagt het college er zorg voor dat de jeugdige, indien redelijkerwijs mogelijk, bij een pleegouder of in een gezinshuis wordt geplaatst, tenzij dit aantoonbaar niet in het belang is van de jeugdige (artikel 2.3, 6^e lid).

4.2.2 Verwijzingsfunctie jeugdarts, huisarts en medisch specialisten

Op grond van artikel 2.6 eerste lid onderdeel g is geregeld dat naast de hierboven vermelde gemeentelijke toegang tot jeugdhulp, ook een directe verwijzingsmogelijkheid door de jeugdarts, huisarts en medisch specialist naar de jeugdhulp blijft bestaan. Het college maakt op grond van artikel 2.7 vierde lid afspraken met de huisartsen, jeugdartsen en medische specialisten over de voorwaarden waaronder een verwijzing plaatsvindt en hoe het uitgangspunt van één gezin, één plan, één regisseur gewaarborgd is.

Met een dergelijke verwijzing kan de jeugdige rechtstreeks aankloppen bij zowel de vrij toegankelijke als individuele jeugdhulpvoorzieningen. In de praktijk zal het de jeugdhulpaanbieder zijn die na een verwijzing met jeugdige en/of ouders bepaalt wat er precies nodig (inhoud, vorm, duur en beoogd resultaat) is aan jeugdhulp. Hiermee treft de jeugdhulpaanbieder overigens geen individuele voorziening. De bevoegdheid tot het nemen van een besluit dat een jeugdige ‘recht’ heeft op deze voorziening kan alleen door het college of namens het college via mandatering genomen worden.

4.2.3 Basistakenpakket Jeugdgezondheidszorg

De gemeente blijft verantwoordelijk voor de uitvoering van de jeugdgezondheidszorg (JGZ) op grond van de wet Publieke Gezondheid. Het basistakenpakket JGZ wordt gemoderniseerd maar zal niet ingrijpend veranderen.⁴

De volgende taken van de JGZ blijven behouden in het basistakenpakket: alle kinderen in beeld houden, monitoren en signaleren, screenen, vaccineren, inschatten zorgbehoefte en tijdig hulp inschakelen. Meer aandacht voor: versterken van de eigen kracht van ouders en jongeren en normaliseren, samenwerken, toeleiden tot zorg en adviseren ten behoeve van collectieve maatregelen.

Het uitvoeren van specifieke programma's, interventies en maatregelen wordt geen onderdeel van het basispakket JGZ. Dit zogeheten 'maatwerkgedeelte', gaat over naar de Jeugdwet en kan aangeboden worden in het kader van preventie dan wel jeugdhulp, afhankelijk van de aard, inhoud en zwaarte.

Gelet op de verwijfsbevoegdheid van de jeugdarts is het voor de hand liggend de jeugdarts en jeugdverpleegkundigen, die het basistakenpakket voor gemeenten uitvoeren te betrekken bij de inrichting van de toeleiding naar jeugdhulpvoorzieningen.

4.2.4 Individuele en overige voorzieningen

Anders dan in de concept-Wmo 2015, waarin is gekozen voor een maatwerkvoorziening, wordt in de Jeugdwet onderscheid gemaakt tussen een individuele jeugdhulpvoorziening en een overige jeugdhulpvoorziening. Een individuele voorziening is een op de jeugdige of zijn ouders toegesneden vorm van jeugdhulp, waarbij toekenning en – afhankelijk van de keuzes die gemeenten op dit gebied maken – ook een verleningsbeschikking nodig is (zie verder ook de implementatiehandleiding, specifiek bij de artikelen 2 en 3). Tegen deze beschikking kunnen burgers bezwaar en beroep aantekenen. Overige voorzieningen zijn vrij toegankelijk voor degenen die zich voor ondersteuning of hulp wenden tot de betreffende voorziening.

Gemeenten kunnen zelf bepalen welke vormen van jeugdhulp zij 'achter een beschikking' zetten, en welke vrij toegankelijk zijn (overige voorziening, geen verleningsbeschikking vereist). Het is een eigen afweging die u als gemeente maakt hoe u die afbakening kiest.

4.2.5 Persoonsgebonden budget (pgb)

De wetgever is van mening dat het pgb, naast ZIN, een goed instrument is om tot individueel maatwerk te komen. Voordelen van het pgb zijn dat mensen met een beperking de regie over hun eigen leven behouden. Zij hebben de vrijheid om zelf te kiezen welke zorgverleners zij willen en op welke tijdstippen zij de zorg wensen te ontvangen. Daarnaast kan het pgb innovatie bevorderen in het beschikbare zorgaanbod, doordat aanbieders kunnen worden gefinancierd die niet door de gemeente zijn gecontracteerd.

---

4. Kamerbrief van 25 juni 2013 Standpunt advies Basistakenpakket JGZ

De afgelopen jaren is echter gebleken dat het pgb ook een aantal aandachtspunten en nadelen met zich meebrengt. Zo is het aantal pgb's de laatste jaren sterk gestegen. Hiermee is de financiële houdbaarheid van het pgb onder druk komen te staan. Ook is het pgb in sommige gevallen gebruikt voor het financieren van informele zorg die voorheen door dezelfde persoon zonder financiële tegemoetkoming werd geboden. Ook bleek dat er in de praktijk niet altijd voldoende zicht was op de kwaliteit van de zorg die werd ingekocht met het pgb. Tot slot zijn er signalen die wijzen op oneigenlijk gebruik en fraude van het pgb.

De regering is al enkele jaren bezig om een solide pgb regeling in de AWBZ te realiseren. Dit is gedaan door onder meer de invoering van het zorgplan en het afleggen van huisbezoeken. De wijzigingen in de Wmo 2015 en Jeugdwet zijn een volgende stap om de continuïteit van het pgb te garanderen. De regering wil de nadelen binnen de huidige situatie tegengaan door een lokale aanpak, waarbij gemeenten meer verantwoordelijkheid krijgen om het pgb-beleid af te stemmen op de lokale behoeften. Aanvullend hierop worden er criteria gesteld om in aanmerking te komen voor een pgb en tevens wordt het trekkingsrecht ingevoerd als een manier om oneigenlijk gebruik van het pgb tegen te gaan.. Met deze maatregelen beoogt de wetgever de voordelen van het pgb te behouden en te stimuleren, waardoor de vrijheid van de cliënt om te kiezen voor een pgb behouden blijft.

Onderwerpen in de verordening

In de Jeugdwet en in de Wmo 2015 worden aan cliënten een drietal voorwaarden gesteld om in aanmerking te komen voor een pgb. Deze voorwaarden zijn:

- de cliënt, of diens wettelijk vertegenwoordiger, beschikt naar het oordeel van het college over de bekwaamheid om zijn belangen te waarderen en om de taken die verbonden zijn aan het pgb uit te voeren;
- de cliënt, of diens wettelijk vertegenwoordiger, motiveert waarom de maatwerkvoorziening in natura niet passend is waardoor deze de benodigde ondersteuning in de vorm van een pgb wil verkrijgen;
- de kwaliteit van de dienstverlening is, naar het oordeel van het college, gewaarborgd.

De voorwaarden zijn in de wet vastgelegd, het is echter aan de gemeenten om de criteria te bepalen die leiden tot een toetsing van de eerste en de derde voorwaarde.

De gemeente is ook verplicht in de verordening(en) de volgende punten op te nemen:

- op welke wijze de hoogte van het pgb wordt vastgesteld (artikel 2.9, onder c, van de Jeugdwet)
- welke regels er worden gehanteerd voor de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een pgb, misbruik of oneigenlijk gebruik (artikel 2.9, onder d, van de Jeugdwet)

Het tegengaan van oneigenlijk gebruik van het pgb en fraude is een van de redenen geweest voor de wetgever voor het invoeren van het trekkingsrecht. Aanvullend op het trekkingsrecht dienen gemeenten op basis van de wet zelf aanvullende regels op te stellen voor het tegengaan van oneigenlijk gebruik en fraude. Gemeenten hebben beleidsvrijheid om deze regels zelf vorm te geven

Tot slot kunnen gemeenten bepalen onder welke voorwaarden het pgb kan worden gebruikt voor het financieren van zorg uit het eigen sociale netwerk. Gemeenten kunnen ervoor kiezen dit in de verordening op te nemen, maar dit is op basis van de wet geen verplichting (zie verder de implementatiehandleiding, specifiek bij artikel 11).

Voor uitgebreide informatie: Handreiking PGB in Wmo en Jeugdwet op www.voordejeugd.nl

4.3 Uitvoeringsplicht jeugdbescherming en jeugdreclassering

Als ouders hun wettelijk gewaarborgd recht op het *naar eigen inzicht* opvoeden van hun kind zodanig verwaarlozen dat het kind daardoor in zijn ontwikkelingskansen ernstig wordt bedreigd en de ouders niet of onvoldoende bereid zijn hulp te accepteren, kan bij de rechter om een zogeheten gezagsmaatregel worden gevraagd.

Het college doet in een dergelijk geval een verzoek tot onderzoek aan de raad voor de kindbescherming. De raad beslist na onderzoek of de zaak wordt voorgelegd aan de rechter. De rechter kan vervolgens een ondertoezichtstelling (OTS) opleggen of een gezagsbeëindigende maatregel.

Om de informatie uitwisseling tussen de verschillende partijen te organiseren, is de CORV ontworpen. De Collectieve Opdracht Routeer Voorziening (CORV) is een digitaal knooppunt dat zorgt voor de elektronische afhandeling van het formele berichtenverkeer tussen justitie partijen (de raad

voor de kindbescherming, de politie, het openbaar ministerie en de rechtbanken) en het advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling, de gecertificeerde instellingen en de eventuele gemandateerden).

De aansluiting op en het gebruik van de CORV is verplicht gesteld in de nieuwe jeugdwet.

Een gecertificeerde aanbieder jeugdbescherming en jeugdreclassering voert de maatregel uit. In de praktijk betekent dat het inzetten van gezinsvoogdij of voogdij.

Daarnaast kan in het kader van een strafzaak tegen een jeugdige begeleiding en toezicht door jeugdreclassering (vanuit een gecertificeerde aanbieder) worden opgelegd.

Gemeenten zijn op *regionale* schaal verantwoordelijk voor:

- protocolafspraken met de raad voor de kindbescherming over de werkwijze van gemeenten en raad;
- de (bekostiging van) uitvoering van kindbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering door gecertificeerde instellingen;
- de inzet van jeugdhulp die een gecertificeerde aanbieder jeugdbescherming en jeugdreclassering nodig acht ter uitvoering van de kindbeschermingmaatregel;

- de inzet van jeugdhulp die de rechter, het OM, de justitiële jeugdinrichting of gecertificeerde aanbieder jeugdbescherming en jeugdreclassering nodig acht ter uitvoering van de jeugdreclassering.

Informatie

Beschikbaar is een concept-normenkader waaraan een aanbieder van jeugdbescherming en jeugdreclassering moet voldoen om voor een certificaat in aanmerking te komen. De certificering is een verantwoordelijkheid van het Rijk.

Daarnaast is er een Handreiking voor samenwerking en een Model Samenwerkingsprotocol voor gemeente en raad voor de kinderbescherming (www.voordejeugd.nl).

4.3.1 Adolescentenstrafrecht

Op 1 april 2014 is het adolescentenstrafrecht in werking getreden. Hierdoor wordt de grens tussen het jeugdstrafrecht en volwassenenstrafrecht flexibeler. Bij jongeren van 16 en 17 jaar kan de rechter volwassenenstrafrecht toepassen. Bij jongvolwassenen van 18 tot 23 jaar kan de rechter beslissen om het jeugdstrafrecht toe te passen. Dat kan nu ook al tot 21 jaar. Het betreft dus een verruiming van de leeftijdsgrens tot 23 jaar. Mocht de rechter besluiten tot toepassing van het jeugdstrafrecht voor een jongvolwassene, dan is de gemeente verantwoordelijk voor de jeugdreclassering. Wordt op een minderjarige van 16 of 17 jaar het volwassenenstrafrecht toegepast, dan geldt de volwassenenreclassering als toezicht en begeleiding wordt opgelegd en heeft de gemeente geen verplichtingen.

Zowel de jeugdreclassering als de volwassenenreclassering gaan daardoor werken met de groep 16- tot 23-jarigen. Hiervoor is een methode ontwikkeld. Daarnaast krijgen reclasseringsmedewerkers deskundigheidsbevordering aangeboden. De medewerkers leren vooral te werken met adolescenten met een licht verstandelijke beperking.

Voor meer informatie: factsheet Adolescentenstrafrecht op www.voordejeugd.nl

4.3.2 Wijziging kinderbeschermingswetgeving

In maart 2014 is de Eerste Kamer bij hamerslag akkoord gegaan met een wijziging van de kinderbeschermingswetgeving (Staatsblad 2014, nr 130) die per 2015 in werking zal treden.

De wet beoogt een verbetering van de rechtspositie van cliënten en pleegouders.

De kinderrechter vermeldt in de beschikking de concrete bedreigingen in de ontwikkeling van de minderjarige alsmede de daarop afgestemde duur waarvoor de ondertoezichtstelling zal gelden.

Er komt een geschillenregeling voor ouders en voor gezinsvoogden. (medische) Professionals mogen gezinsvoogden informatie gaan verstrekken over hun cliënten. Verder kan de gezinsvoogd de kinderrechter verzoeken om bij uithuisplaatsing ook enkele specifieke ouderlijke bevoegdheden te mogen uitoefenen aangaande beslissingen over schoolkeuze, medische behandeling en het aanvragen van een verblijfsvergunning. Nieuw is ook dat de gezinsvoogd op verzoek een regeling kan treffen over de verdeling van zorg- en opvoedingstaken van de ouders.

Bevoegdheid burgemeester

Indien de raad voor de kindbescherming niet tot indiening van een verzoek tot ondertoezichtstelling overgaat nadat hij een melding van de burgemeester van de woonplaats van de minderjarige heeft ontvangen dat een maatregel met betrekking tot het gezag dient te worden overwogen, kan de burgemeester de raad vragen het verzoek alsnog aan de rechter voor te leggen. De rechter neemt dan ambtshalve een beslissing.

Niet ingevoerd worden de maatregel van opgroeiondersteuning (ingevoegd bij amendement), deze is met de behandeling van de jeugdwet uit het wetsvoorstel verwijderd. Voorlopig wordt ook het amendement betreffende het verplichte netwerkberaad bij een ondertoezichtstelling nog niet ingevoerd per 1 januari 2015. Naar de effectiviteit daarvan wordt momenteel een WODC onderzoek gedaan, waarvan de resultaten in de loop van het eerste halfjaar van 2015 worden verwacht. Ook het onderdeel toetsende taak van de Raad op de uitvoering van de voogdij, wordt voorlopig niet ingevoerd.

4.4 Organisatieplicht Advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling

Op 1 januari 2015 moeten gemeenten op grond van de Jeugdwet en de Wmo 2015 op bovenlokale schaal een advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling hebben georganiseerd. De functies van de huidige advies- en meldpunten kindermishandeling en van de steunpunten huiselijk geweld worden daartoe samengevoegd in een Advies- en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling (AMHK). Het doel is om een meldpunt in te stellen voor burgers en professionals voor (vermoedens van) huiselijk geweld en kindermishandeling en om meer samenhang te creëren in de werkwijze en aanpak van beide vormen en overlap te voorkomen. Op grond van de nieuwe Wmo zullen bij algemene maatregel van bestuur nadere regels worden gesteld over het AMHK. De inspectie gaat toezicht houden op de AMHK's.

Het AMHK moet minimaal de volgende wettelijke taken uitvoeren:

- o fungeren als herkenbaar en toegankelijk meldpunt voor gevallen of vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling;
- o geven van advies en informatie aan melders en burgers;
- o na melding onderzoek doen om te bepalen of er sprake is van kindermishandeling of (een van de vormen van) huiselijk geweld;
- o het -indien noodzakelijk- inschakelen van passende hulpverlening;
- o het zo nodig in kennisstellen van de politie of raad voor de kindbescherming;
- o indien een verzoek tot onderzoek bij de raad voor de kindbescherming wordt ingediend wordt het college van B& daarvan in kennis gesteld;
- o terugrapportage aan de melder.

4.4.1 Crisishulp

Daarnaast moet er 24 uren bereikbare crisishulp beschikbaar zijn. Het doel van crisishulp is: het hanteerbaar maken van de crisis voor de jeugdige en diens gezin; het creëren van een veilige situatie voor kinderen en/of overige gezinsleden; het versterken van aanwezige krachten van

gezinsleden om eigen oplossingen te vinden; het in beeld brengen van de hulp die na de maximale crisisperiode (4 weken) eventueel nodig is en – omdat achter een crisis soms complexe problemen schuilgaan – waar nodig diagnostiek inzetten.

4.4.2 Ondersteuningsprogramma AMHK

In opdracht van het ministerie van VWS organiseert de VNG een ondersteuningsprogramma om gemeenten bij hun opdracht te helpen. Het programma levert specifieke producten en instrumenten. Voorbeelden daarvan zijn het Stappenplan behoeve van het ontwikkelen van een AMHK, (inclusief checklist en voortgangsmeter), factsheets, deskundigheidsbevordering, registratie en een model handelingsprotocol. Daarnaast is er een aanbod voor kortdurend advies en procesbegeleiding. De producten en meer informatie over het programma zijn te vinden op <http://www.vng.nl/onderwerpenindex/decentralisaties-sociaal-domein/amhk>

4.5 Overlegplicht met onderwijs

In augustus 2014 treedt de Wet passend onderwijs in werking. Scholen krijgen een zorgplicht. Dit houdt in dat zij passend onderwijs moeten bieden aan hun leerlingen. Scholen gaan hiertoe samenwerken in geografisch afgebakende samenwerkingsverbanden. De landelijke indicatiestelling voor onderwijs verdwijnt en hiermee ook de leerlinggebonden financiering ('het rugzakje'). Het budget hiervoor gaat naar het samenwerkingsverband. Het speciaal onderwijs blijft bestaan. Het budget voor geplaatste leerlingen komt uit het zorgbudget van het samenwerkingsverband.

De opdracht aan gemeenten en samenwerkingsverbanden van scholen is om afspraken te maken over de onderlinge samenwerking. Om die reden bevatten beide wetten een bepaling met betrekking tot wederzijdse afstemming tussen gemeenten enerzijds en schoolbesturen/ samenwerkingsverbanden anderzijds. Zo verplicht de Wet passend onderwijs samenwerkingsverbanden om een ondersteuningsplan op te stellen.

Voor mei 2014 moeten zij over het concept van dit plan een op overeenstemming gericht overleg (OOGO) met gemeenten voeren. De Jeugdwet verplicht gemeenten om voor november 2014 een OOGO te voeren met de samenwerkingsverbanden over hun concept beleidsplan jeugdhulp, voor zover relevant voor het onderwijs (artikel 2.2. derde lid).

Er wordt op dit moment gewerkt aan een modelprocedure voor het opstellen van een OOGO jeugdplan.

4.5.1 Ondersteuningsprogramma

Om gemeenten en samenwerkingsverbanden te ondersteunen bij de inhoudelijke verbinding tussen passend onderwijs en jeugd hebben de VNG, de VO-raad, de PO-raad, en de ministeries van VWS en OCW de Verbindingsagenda Passend onderwijs en zorg voor jeugd opgesteld.

Vanuit deze werkagenda kunt u van ondersteuning gebruik maken via de volgende websites:

<http://www.vng.nl/onderwerpenindex/decentralisaties-sociaal-domein/passend-onderwijs>

<http://www.vng.nl/onderwerpenindex/jeugd/nieuws/passend-onderwijs-bestuurlijke-ronde-tafels-over-hulp-bij-oogo>

De handreiking 'Verbinding Passend onderwijs en zorg voor jeugd' geeft inhoudelijke informatie over de verbinding en bevat een instrument om het OOGO vorm te geven.

Maatwerkbijsluitingen om gemeenten en onderwijs inhoudelijk te ondersteunen bij de vormgeving van de verbinding zijn op aanvraag beschikbaar.

4.6 Het beleidsplan

In het beleidsplan komen naast de bovengenoemde plichten ook de volgende onderwerpen aan de orde (artikel 2.2 van de Jeugdwet):

- de gemeentelijke visie op en doelstellingen van het beleid;
- de samenhang van beleid met de Advies- en meldpunten huiselijke geweld en kindermishandeling en welke acties daartoe zullen worden ondernomen;
- de te behalen gewenst resultaten, de wijze waarop deze gemeten gaan worden en welke outcomecriteria gehanteerd zullen worden ten aanzien van de jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen; het voldoen aan de eisen van de verantwoordelijkheidstoedeling door de jeugdhulpaanbieder;
- de wijze waarop rekening wordt gehouden met de behoeften van kleine doelgroepen;
- de wijze waarop afstemming en effectieve samenwerking met onderwijs plaatsvindt.

De wet legt niet vast wat de outcomecriteria zijn die gemeenten in het beleidsplan op dienen te nemen. U kunt dat dus zelf bepalen. Als suggestie geven wij u mee om gebruik te maken van de data die het CBS op wijkniveau verzamelt. Het CBS krijgt ook een rol in het verzamelen van de beleidsinformatie op het terrein van jeugdhulp (zie paragraaf 6.5 van deze ledenbrief). Omdat het CBS op persoonsniveau mag koppelen, levert dat tabellen op over de samenloop tussen jeugdhulp en andere indicatoren over de maatschappelijke ontwikkelingen in uw gemeente of wijk.⁵

---

⁵ CBS hanteert één definitie voor wijk. Wanneer de wijk dermate klein is of de problematiek is dermate klein in een wijk dat er minder dan tien personen staan die onder een indicator vallen, worden de aantallen in de tabel voor die wijk en indicator niet weergegeven.

Voorbeelden van indicatoren die bij het CBS op wijkniveau beschikbaar zijn, en die mogelijk interessant zou kunnen zijn om te zien in samenhang met het gebruik van jeugdhulp, zijn:

- sociaal economische categorie huishouden;
- sociaal economische categorie jongere;
- inschrijving onderwijs;
- startkwalificatie;
- verdachten;
- schuldhulpverlening.

Daarnaast verzamelt uw eigen GGD vaak informatie over de gezondheidstoestand van de jeugdigen in uw gemeente. Ook dat geeft een beeld van de maatschappelijke outcome.

4.6. 1 Wettelijke voorliggende voorzieningen

De gemeente hoeft geen voorziening te treffen als er een aanspraak bestaat op zorg als bedoeld bij of krachtens de AWBZ (straks Wet langdurige zorg) of de Beginselenwet Jeugdinrichtingen of een recht op zorg krachtens de Zorgverzekeringswet of op grond van een andere wettelijke bepaling, naar het oordeel van college (artikel 1.2). Een uitzondering volgt echter uit het tweede lid van dat artikel:

‘Indien er meerdere oorzaken ten grondslag liggen aan de betreffende problematiek en daardoor een vorm van zorg opgrond van een aanspraak opzorg als bedoeld bij of krachtens de AWBZ of Zorgverzekeringswet, als een soortgelijke voorziening op grond van de Jeugdwet kan worden verkregen, is het college gehouden deze voorziening op grond van jeugdwet te treffen.’

Niet onder de jeugdwet vallen:

- o De jeugdgezondheidszorg, zoals onder verantwoordelijkheid van gemeenten aangeboden aan ouders en kinderen via het Basistakenpakket, op grond van artikel 1 van de Wet publieke gezondheidszorg.
- o Onderwijsgebonden leerlingenzorg in school. Die wordt geregeld in de ondersteuningsplannen van Samenwerkingsverbanden van PO- en VO-scholen op grond van de Wet Passend Onderwijs
- o Huisartsenzorg aan jeugdigen, praktijkondersteuning huisartsen aan jeugdigen en extramurale psychofarmaca verstrekt aan jeugdigen (minderjarigen) blijven onderdeel van de basisverzekering in de Zorgverzekeringswet.
- o Voorzieningen voor minderjarigen die onder de Wet langdurige zorg gaan vallen

4.7 Vertrouwenspersoon en cliëntondersteuning

Gemeenten zijn vanaf 1 januari 2015 verantwoordelijk voor de inkoop van onafhankelijk vertrouwenswerk. In artikel 2.6, eerste lid, onder f, van de wet is bepaald dat het college ervoor verantwoordelijk is dat jeugdigen, ouders of pleegouders een beroep kunnen doen op een vertrouwenspersoon. Onafhankelijkheid, beschikbaarheid en toegankelijkheid zijn wettelijke

vereisten. Vertrouwenspersonen dienen het belang van de jeugdige en/of de verzorger/ouder en werken uitsluitend op hun verzoek. In de huidige situatie bestaat het onafhankelijk vertrouwenswerk al in de provinciale jeugdzorg en de jeugd-GGZ. De gehandicaptenzorg heeft wel cliëntvertrouwenspersonen, maar die zijn meestal in dienst van de zorginstelling. Met de Jeugdwet gaat dit veranderen. Gemeenten zorgen ervoor dat er voor jeugdigen en hun ouders die hulp nodig hebben vanwege een beperking, vertrouwenspersonen beschikbaar zijn die geen banden hebben met de zorgaanbieder. De inhoud van het vertrouwenswerk varieert van informatie en advies geven tot intensieve begeleidingstrajecten. Vertrouwenswerk wordt nu nog door verschillende organisaties uitgevoerd, die op verschillende manieren en met verschillende wettelijke kaders werken. In 2014 wordt een begin gemaakt met een harmonisatie. Gemeenten hebben besloten om het vertrouwenswerk gedurende drie jaar landelijk in te kopen. De VNG zal daartoe met een voorstel komen.

Zie voor meer informatie ook: www.voordejeugd.nl

Naast de vertrouwenspersoon bestaat ook recht op cliëntondersteuning. Dit recht is geregeld in de concept- Wmo 2015 en heeft dan ook een plaats gekregen in de concept-Modelverordening maatschappelijke ondersteuning 2015.

4.8 Ouderbijdrage

Voor ondersteuning, hulp en zorg op grond van de Jeugdwet kunnen geen eigen bijdragen worden opgelegd. Er kan wel sprake zijn van een ouderbijdrage in verband met de kosten van de aan een jeugdige geboden jeugdhulp, voor zover deze jeugdhulp verblijf buiten het gezin inhoudt, of in de kosten van verblijf in een justitiële jeugdinrichting van een jeugdige. De ouderbijdrage is ingegeven door het besparingsmotief: ouders van wie de kinderen buiten het gezin worden verzorgd hebben minder kosten voor die kinderen.

5. Uniforme kwaliteitseisen

In hoofdstuk 4 stelt de Jeugdwet de volgende uniforme kwaliteitseisen aan aanbieders van jeugdhulp:

- o norm van “verantwoorde hulp”;
- o gebruik van een hulpverleningsplan of plan van aanpak als onderdeel van verantwoorde hulp;
- o norm voor de verantwoorde werktoedeling;
- o systematische kwaliteitsbewaking door de jeugdhulpaanbieder;
- o verklaring omtrent gedrag (VOG) voor alle medewerkers van een jeugdhulpaanbieder, uitvoerders van kindbeschermsmaatregelen en jeugdreclassering;
- o verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling;
- o meldplicht calamiteiten en geweld;
- o verplichting jeugdhulpaanbieders om de vertrouwenspersoon in de gelegenheid te stellen zijn taak uit te oefenen.

Gemeenten krijgen te maken met het vraagstuk van kwaliteit van de jeugdhulp. De Jeugdwet geeft verschillende normen, die de kwaliteit van jeugdhulp en de uitvoering van jeugdbescherming en jeugdreclassering moeten borgen.⁶ Eén norm is rechtstreeks van belang voor gemeenten nl. de norm van de verantwoorde werktoedeling. Gemeenten die de werkgeversrol hebben voor jeugdhulpverleners, vallen onder de norm van de verantwoorde werktoedeling. In artikel 2.7 tweede lid is onder meer geregeld dat deze norm van toepassing is op de medewerkers van gemeenten die uitvoering geven aan toeleiding naar, advisering over en bepaling van jeugdhulp, of zelf jeugdhulp verlenen. Verder hebben gemeenten in de rol van opdrachtgever invloed op kwaliteit.

Actie gemeenten: (beleids)keuzes maken welke rol gemeenten willen spelen in de uitvoering van jeugdhulp, bijvoorbeeld professionals in dienst of de aansturing van professionals in een lokaal team onder gemeentelijke verantwoordelijkheid. Of kaders op hoofdlijnen vastleggen en de uitvoering (volledig) te beleggen bij aanbieders.

Voor een uitgebreidere uitleg wordt verwezen naar de Oriëntatie voor gemeenten, Professionalisering in het jeugddomein. (www.voordejeugd.nl)

5.1 Positie van jeugdigen en ouders.

Naast de bovengenoemde uniforme kwaliteitseisen, wordt door een aantal bepalingen binnen de Jeugdwet ook de rechtspositie van jeugdigen en ouders geregeld. Deze bepalingen gelden zowel voor jeugdhulpaanbieders, gecertificeerde instellingen als het AMHK en hebben betrekking op:

- o de verplichte informatie aan jeugdigen en ouders over de te verlenen hulp;
- o het toestemmingsvereiste;
- o een effectieve en laagdrempelige klachtenbehandeling;
- o medezeggenschap van jeugdigen en hun ouders (cliëntenraad).

Verder gelden op grond van de Jeugdwet specifieke eisen voor pleegzorg en gesloten jeugdhulp. In de nieuwe Jeugdwet wordt niet specifiek gesproken over de specifieke eisen die betrekking hebben op de BOPZ (Wet bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen). Gedwongen opnamen als ook behandelingen binnen de jeugd GGZ, blijven nog steeds onder de BOPZ vallen.

Kinderbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering mogen alleen worden uitgevoerd door een gecertificeerde instelling. Een aangewezen instelling geeft niet alleen een certificaat af maar is tevens bevoegd om een certificaat te schorsen of in te trekken. De aanvullende kwaliteitseis van

---

⁶ Twee normen voor jeugdhulpverleners en gecertificeerde instellingen voor jbjr nader toegelicht: Verantwoorde hulp is hulp van goed niveau, die in ieder geval veilig, doeltreffend doelmatige en clientgericht wordt verleend en die is afgestemd op de reële behoefte van de jeugdige of ouder. Daarnaast moeten jeugdhulpverleners en gecertificeerde instellingen (als werkgevers) het werk zo toedelen, dat dat ten goede komt aan de kwaliteit van de geboden jeugdhulp.

certificering heeft als doel het garanderen van een minimum kwaliteitsniveau van organisaties die werken met de meest kwetsbare en complexe gezinnen en jeugdigen. Ter aanvulling: gedwongen ggz-behandelingen in het kader van de BOPZ mogen alleen door een IGZ (Inspectie Gezondheidszorg) aangemerkte instelling worden verricht. Hiervoor gelden aparte kwaliteitsnormen.

5.2 Toezicht op wettelijke kwaliteitseisen

In de Jeugdwet ziet, net als in de huidige situatie, de Inspectie Jeugdzorg (IJZ) toe op de kwaliteit van de jeugdhulp. Daarnaast houdt zij samen met de Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ) toezicht op de naleving van de wet door de jeugdhulpaanbieders en de gecertificeerde instellingen. De handhaving gaat plaatsvinden op een vergelijkbare wijze als de IGZ nu handhaaft. In de nieuwe Jeugdwet zal de Inspectie Veiligheid en Justitie toezicht uitvoeren op de tenuitvoerlegging van strafrechtelijke beslissingen.

6. Informatievoorziening

De invoering van de Jeugdwet vraagt veel afspraken en inregelen op het gebied van informatievoorziening. In deze update informeren wij u kort over welke zaken er lopen, wat er landelijk wordt ondernomen en welke taken voor gemeenten liggen.

6.1 Eenmalige gegevensoverdracht

Het doel van de eenmalige gegevensoverdracht is dat gemeenten over persoonsgegevens van cliënten beschikken zodat de zorg die deze in 2014 ontvangen, ook zonder haperingen in 2015 wordt verstrekt.

Voor de eenmalige gegevensoverdracht wordt een beperkte gegevensset gebruikt. Deze beperkte gegevensset bevat alleen personalia (BRP), soort zorg, informatie over wie de zorg levert en wanneer het traject of indicatie/diagnose afloopt. Momenteel wordt gekeken voor welke cliëntgroepen een eenmalige gegevensoverdracht noodzakelijk is. De groepen waarvoor dit zeker het geval is, zijn:

1. jeugdigen met een PGB
2. 'wachtenden':
  - a. jeugdigen met geldige indicatie van CIZ of BJZ of geldige diagnose ZvW op 1 januari;
  - b. jeugdigen voor wie een verzoek om indicatie/diagnose is ingediend, maar die nog geen indicatie of diagnose hebben ontvangen op 1 januari;

Tijdpad: voor de zomer worden gemeenten geïnformeerd over wat zij kunnen voorbereiden.

Acties gemeenten: in de tweede helft van 2014 processen inrichten.

6.2 CORV

De Collectieve Opdracht Router Voorziening (CORV) is een digitaal knooppunt. De CORV zorgt voor de elektronische afhandeling van het formele berichtenverkeer tussen justitiële partijen en het gemeentelijke domein. Het betreft de uitwisseling van daadwerkelijke opdrachten waarbij van de ontvangende partij actie wordt verwacht. De digitale berichtuitwisseling via de CORV is veilig en snel, met gegarandeerde aflevering. Meer informatie kunt u vinden op de [factsheet CORV](#).

Tijdpad: Elke gemeente is wettelijk verplicht op 1 januari te zijn aangesloten op de CORV.

Acties gemeenten:

1. bestuurlijke en beleidsmatige keuze of u taken omtrent de Jeugdwet zelfstandig gaat uitvoeren of via een gecertificeerde instelling, dan wel een partij gaat mandateren;
2. veilige technische aansluiting op CORV via Digikoppeling Melding (EBMS). Dat betreft een gemeentelijke standaard voor digitale en veilige berichtuitwisseling;
3. ICT systeem. Om berichten te kunnen verzenden en ontvangen dient een ICT systeem te worden ingericht dat de gebruikers hierbij ondersteunt;
4. procesinrichting. Dit betreft inrichtingsvragen zoals: welke functionaris gaat berichten uitsturen en welke gebruikers hebben toegang tot welke informatie.

Er is een ondersteuningsprogramma ingericht om gemeenten te begeleiden bij aansluiting en gebruik van CORV. KING voert dit programma uit in opdracht van de VNG en in nauwe samenwerking met de ministeries V&J en VWS. Meer informatie staat op de [website van KING](#).

6.3 Declaratiesystematiek AWBZ en jGGZ

Op dit moment lopen de declaraties van zorgaanbieders bij zorgkantoren (AWBZ) en zorgverzekeraars (jGGZ) via het VECOZO portaal.⁷ Al deze partijen zijn op VECOZO aangesloten. In opdracht van VNG wordt onderzocht of gemeenten per 1 januari 2015 ook gebruik kunnen gaan maken van deze declaratiesystematiek. Hergebruik van bestaande voorzieningen is daarbij het uitgangspunt.

Tijdpad: eind april wordt het advies over te maken beleidskeuzes, uitvoeringsvarianten/opties en haalbaarheid opgeleverd. Als deze declaratiesystematiek haalbaar blijkt voor gemeenten, ligt er eind mei een implementatieplan voor de invoering van deze declaratiesystematiek. In de periode juni – december zal er ondersteuning zijn bij de invoering van deze declaratiesystematiek voor de gemeenten die dat nodig hebben en willen.

---

⁷ VECOZO biedt een portaal waarlangs ketenpartijen in de zorg snel, veilig en eenvoudig gegevens met elkaar kunnen uitwisselen. Zorgverzekeraars en zorgaanbieders gebruiken het portaal met name voor diensten als Controle op Verzekeringsrecht (COV) en het Elektronisch Declaratieportaal (EDP). De hoge dekkingsgraad van zorgpartijen leidt naast aanvragen van zorgverzekeraars ook tot opdrachten van derde partijen.

Acties gemeenten: u kunt in gesprek gaan en blijven met aanbieders over hoe u straks de verantwoording van de geleverde zorg laat verlopen en hoe u deze bekostigt. Houd er rekening mee dat er mogelijk een landelijke, uniforme afspraak komt over de te hanteren declaratiesystematiek.

6.4 Beleidsinformatie huidig jeugdhulpgebruik

Ten behoeve van beleid en inkoop door gemeenten wordt beleidsinformatie over huidig zorgverbruik verstrekt. In december hebben gemeenten gegevens van Vektis en CBS ontvangen.

Tijdpad: in mei wordt nieuwe beleidsinformatie ter beschikking gesteld.

Acties gemeenten: gebruik maken van de informatie die via Vektis en CBS ter beschikking is gesteld bij ontwikkeling van beleid en inkoop.

6.5 Beleidsinformatie jeugd vanaf 1 januari 2015

Na het in werking treden van de nieuwe Jeugdwet op 1 januari 2015 worden gemeenten verantwoordelijk voor het hele jeugdveld. Het beschikken over kwalitatief goede beleidsinformatie voor gemeenten essentieel. Ook de ministeries van VWS en VenJ hebben behoefte aan goede beleidsinformatie, namelijk om toe te zien op de werking van het nieuwe stelsel.

De beleidsinformatie die gemeenten vanaf 1 januari 2015 ontvangen wordt geleverd door het CBS en is gebaseerd op gegevens afkomstig van de aanbieders van jeugdhulp en gecertificeerde instellingen, die dit twee keer per jaar moeten aanleveren. Het betreft een basisset aan gegevens, bestaande uit:

BSN, geboortjaar, geslacht, postcode, culturele achtergrond, type ingezette jeugdhulp of type maatregel, startdatum jeugdhulp/maatregel, einddatum jeugdhulp/einddatum maatregel, verwijzer, datum eerste contact, wijze van afsluiten jeugdhulp/reden beëindiging maatregel en inzet erkende interventie ja/nee.

Omdat het CBS wettelijk de mogelijkheden heeft om op BSN-niveau te koppelen met andere statistieken, kan het CBS een schat aan informatie opleveren over de toestand van kinderen en hun ouders op gemeente en wijkniveau en is het mogelijk te kijken naar het verband tussen jeugdhulp en kenmerken van gezinnen in een gemeente of wijk.

Meer informatie kunt u vinden in [factsheet beleidsinformatie](#) en de factsheet dataset beleidsinformatie.

Tijdpad: in februari hebben de ministeries van VWS, V&J en de VNG tot overeenstemming over de basisset. Aan de uitwerking van de mogelijkheden van maatwerk wordt op dit moment gewerkt.

Acties gemeenten: gemeenten dienen in contracten met aanbieders de afspraak op te nemen dat de gecontracteerde partij twee keer per jaar de gevraagde gegevens bij CBS aanlevert. Daarnaast dienen gemeenten medio dit jaar de gegevens van de aanbieders met wie zij contracten sluiten voor jeugdhulp en gecertificeerde instellingen door te geven aan het ministerie van VWS, zodat

aanbieders vanuit één centraal punt worden benaderd voor het aanleveren van gegevens. Vanaf 2015 kunnen gemeenten vervolgens de gegevens bij CBS (Statline) opvragen.

6.6 VISD: programma Verkenning Informatievoorziening Sociaal Domein

Het programma Verkenning en Informatievoorziening Sociaal Domein (VISD) gaat over de regiekant van de informatievoorziening op het Sociaal Domein. Het programma helpt gemeenten om hun informatiehuishouding op tijd aan te passen aan de nieuwe taken. Zo kunnen gemeenten deze taken straks goed uitvoeren. Het programma bestaat uit vier onderdelen:

1. Het ontwikkelen van een Programma van Eisen voor een regiesysteem waarmee gemeenten in staat zijn de dienstverlening aan burgers vanuit de wijkteams te ondersteunen.
2. Beleidsinformatie 3D. De hierboven beschreven basisset die zorgaanbieders bij CBS gaan aanleveren is de basis voor jeugd; in VISD wordt een aanvullende set ontwikkeld evenals een generieke systematiek voor aanlevering van beleidsinformatie.
3. In kaart brengen van bestaande standaarden voor gegevensuitwisseling en voorbereidingen treffen voor een gemeentelijk gegevensknooppunt.
4. Gemeenten ondersteunen bij het inrichten en aanpassen van de informatiehuishouding met praktische hulp; een kennisplatform (website, routekaart), werksessies. Daarin worden gemeenten geholpen bij het in kaart brengen en oplossen van vraagstukken die op hen af komen op het gebied van informatievoorziening in het kader van hun regiefunctie binnen de 3D.

Meer informatie over dit programma staat op www.visd.nl

Tijdpad: het Programma van Eisen komt eind maart beschikbaar, ondertussen gaan leveranciers aan de slag zodat gemeenten na de zomer hun systemen kunnen inkopen.

Acties gemeenten: gemeenten dienen zelf een informatiesysteem voor het sociaal domein aan te schaffen, aangepast aan de inrichting die zij zelf nodig hebben. Zij kunnen hierbij gebruik maken van het PvE dat VISD opstelt. Nb, dit is vooral relevant voor jeugd als er wordt gewerkt met zogenaamde '0 tot 100 teams'; als de ondersteuning voor jeugd in een apart systeem wordt ondergebracht dienen er alleen koppelingen te worden gemaakt.

6.7 Privacy

VNG en het Rijk zijn bezig met opzetten van een project op het gebied van privacy. Er zal een aantal referentiemodellen voor gegevensuitwisseling worden opgesteld (op basis van het overzicht in het MvA aan de EK) en deze zullen in de zomer juridisch worden getoetst. Dit najaar zullen gemeenten een handreiking Privacy ontvangen en worden trainingen georganiseerd voor mensen bij gemeenten en voor hulpverleners die hiermee te maken krijgen.

Daarnaast wordt op korte termijn een praktische handreiking ontwikkeld waar informatie in staat over hoe nu wordt omgegaan met gegevensuitwisseling door professionals.

Acties gemeente: gemeenten dienen nu zelf aan de slag te gaan met nadenken over welke werkwijze zij willen hanteren voor gegevensuitwisseling en privacy.

Overige kwesties

jeugd-ggz, 18+: Als wij overstappen van de ene zorgverzekeraar naar de andere, worden gegevens automatisch doorgegeven. Vraag is wat er gebeurt met kinderen die 18 jaar worden en van de Jeugdwet naar de ZvW gaan. De VNG is in gesprek met ZN over de overdracht van deze gegevens.

pgb trekkingsrecht: zowel voor jeugd als voor de Wmo gaan de pgb's vanaf 2015 lopen via de SVB.. Gemeenten dienen dit in de tweede helft van 2014 in te kleden in hun processen.

verwijsindex risicjongeren: hierbij verandert niets; gemeenten zijn en blijven aangesloten.

7. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (semi) publieke sector (WNT)

In de verordening zijn geen regels opgenomen voor de bezoldiging van bestuurders en medewerkers van aanbieders. Daarvoor geldt een landelijk regime. De regels voor de (semi)publieke sector zijn vastgelegd in de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). Hierin staat onder meer:

- topfunctionarissen mogen niet meer verdienen dan het wettelijke maximum: de WNT-norm. Jaarlijks wordt dit bedrag vastgesteld in een ministeriële regeling;
- topfunctionarissen moeten altijd openbaar maken wat zij verdienen, of dit nu meer of minder is dan de norm;
- een ontslagvergoeding is maximaal € 75.000;
- bonussen, winstdelingen en andere vormen van variabele beloning zijn niet toegestaan.

Evenmin zijn regels opgenomen over de Wet arbeid vreemdelingen (Wav). Ook daarvoor geldt een landelijk regime. De Wav geeft aan op welke wijze vreemdelingen toegang hebben tot de Nederlandse arbeidsmarkt. In deze wet staan regels waarin is aangegeven waaraan werkgevers moeten voldoen als zij door vreemdelingen arbeid laten verrichten. De definitie van 'werkgeverschap in de zin van de Wav', is ruimer dan de civielrechtelijke definitie van dit begrip. Dit heeft als consequentie dat ook een werkgever die via intermediairs (zoals uitzendbureaus en loonbedrijven) vreemdelingen inhuurt, werkgever is in de zin van Wav. En een opdrachtgever die het werk via een (onder)aannemer uitbesteedt, wordt eveneens aangemerkt als 'werkgever in de zin van de Wav'.

Voor het opleggen en de hoogte van een boete maakt het geen verschil of de werkgever een uitzendbureau, loonbedrijf, inlener, opdrachtgever of (onder)aannemer is. Ook maakt het niet uit in welk land de werkgever is gevestigd. Een boete ten aanzien van overtreding van artikel 2 van de Wav (het laten verrichten van arbeid zonder geldige tewerkstellingsvergunning) bedraagt in beginsel € 12.000 per vreemdeling. De boete voor overtreding van artikel 15 van de Wav (identiteit niet geverifieerd/administratie niet op orde) bedraagt € 2.250. Het totale boetebedrag kan fors

oplopen, omdat de boetebedragen per afzonderlijke overtreding worden opgelegd en de boetes bij meer illegale werknemers bij elkaar worden opgeteld.

8. Verschillen tussen huidig en nieuw stelsel (op hoofdlijnen)

8.1 Het recht op jeugdzorg verdwijnt

Via de Wet op de jeugdzorg, de AWBZ en de Zorgverzekeringswet wordt zorg verleend op basis van een individueel recht op zorg, dat geëffectueerd kan worden middels een indicatiestelling van resp. Bureau jeugdzorg, het CIZ en op basis van een verwijzing via een (huis)arts. De afspraken over en financiering van de hulp achter deze indicaties is in handen van Rijk/provincie voor de provinciaal gefinancierde hulp, Rijk (vaststelling basisverzekering) en zorgverzekeraars (premies) voor de jeugd-ggz en Rijk en college van zorgverzekering voor gehandicaptenzorg.

In het nieuwe stelsel maken gemeenten (financiële) afspraken met alle aanbieders en regelen gemeenten de toegang voor de cliënten tot het aanbod op basis van een vastgesteld macrobudget.

Bij een vastgesteld budget past geen recht op jeugdhulp. Dat veronderstelt min of meer een open eindregeling. Dat is een reden voor de wetgever om af te zien van een recht op jeugdzorg. Een andere reden is dat bij een recht behorend indicatiestellingsysteem voor kinderen in hun ontwikkeling niet goed werkt. Problemen kunnen snel veranderen en bovendien hebben kinderen meer aan contextgebonden ondersteuning en hulp dan aan een individueel recht. En kinderen hebben er vaak ook meer aan als hun opvoeders ondersteund of geholpen worden.

Het betekent dat de toegangsfuncties van de Bureaus jeugdzorg en het CIZ komen te vervallen. De (huis)artsen kunnen verwijzen naar alle vormen van jeugdhulp inclusief de j-ggz.; gemeenten maken de afspraken met aanbieders over de vergoedingen van de jeugd-ggz.

8.2 Jeugd-ggz uit het zorgverzekeringsstelsel naar gemeenten

Ook de jeugd GGZ gaat mee in de decentralisatiebeweging naar gemeenten. In een brief aan de Tweede Kamer legt de staatssecretaris van VWS nog eens uit waarom:

‘Overheveling van de jeugd-ggz beschouw ik als een cruciaal onderdeel van de decentralisatie. Juist voor kinderen met zowel gedragsproblemen als psychische problemen komt de integrale hulp moeilijk op gang vanwege de verschillende systemen, verantwoordelijkheden en financieringsstromen. Ook uit de evaluatie van de Wet op de jeugdzorg is gebleken dat de integratie van de jeugd-ggz met de jeugdzorg onvoldoende tot stand is gekomen. Door de gemeente verantwoordelijk te maken voor de gehele keten van jeugdhulp, kan zij goed sturen, samenwerking tussen partijen verbeteren en wordt integrale hulp op maat ook voor deze kwetsbare groep beter mogelijk. Ook belangrijk is dat hiermee wordt ingezet op zelfmanagement en eigen kracht, preventieve GHZ en lichtere vormen van zorg waar mogelijk.’

Uit het vervolg van de brief blijkt dat de verschillen met de huidige gang van zaken minder groot zijn dan wel wordt voorgesteld:

De gemeente is straks wettelijk verplicht om jeugd-ggz in te kopen. Het uiteindelijke resultaat van de jeugdhulpplicht die de gemeente krijgt, verschilt niet van het huidige recht op zorg zoals in de Zvw. De gemeente moet zorgen voor een kwantitatief en kwalitatief voldoende aanbod van jeugdhulp dat past en tijdig beschikbaar is. Jeugd-ggz is daar onlosmakelijk een onderdeel van. Ook is in de wet geregeld dat de directe verwijzingsmogelijkheid door de huisarts, medisch specialist en jeugdarts blijft bestaan. De gemeente heeft de verantwoordelijkheid om een passend aanbod van jeugdhulp beschikbaar te stellen, waarnaar kan worden doorverwezen. Ook met overheveling naar de jeugdwet blijft jeugd-GGZ gezondheidszorg. Daarom blijven voor de jeugd- ggz , de Wet op de Geneeskundige Behandeling Overeenkomst en de wet-BIG gelden. Ook blijft de Wet bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen, respectievelijk de Wet verplichte ggz van kracht. Daarnaast zijn kwaliteitregels, cliëntenrechten en bepalingen voor klachtrecht die nu gelden voor de geestelijke gezondheidszorg doorvertaald naar de Jeugdwet. De beroepsgroepen blijven verantwoordelijk voor richtlijnontwikkeling. Vanzelfsprekend blijft de IGZ toezicht houden op de jeugd-ggz.⁸

8.2.1 Bestuurlijk akkoord GGZ 2013-2014

Omdat de jeugd-ggz onderdeel blijft van de gezondheidszorg is het nuttig gemeenten op de hoogte te stellen van de laatste ontwikkelingen in de ggz. In een bestuurlijk akkoord Toekomst GGZ 2013-2014 is tussen de ggz sector en het rijk is afgesproken dat per 2014 de huisarts geld krijgt voor ondersteuning van psychische problematiek door een praktijkondersteuner of psycholoog. Kan de huisarts of praktijkondersteuner een patiënt onvoldoende behandelen, dan kan doorverwezen worden naar een zorgaanbieder binnen de basis-ggz (in 2013 de eerstelijns psychologische zorg) of naar de gespecialiseerde ggz (in 2013 de tweedelijns ggz). Bedrijfsartsen en jeugdartsen mogen ook doorverwijzen naar de Basis of gespecialiseerde ggz. Vanaf 2014 valt iedereen met een lichte tot matige psychische aandoening onder de Basis GGZ. Een behandeling binnen de Basis GGZ kan bestaan uit gesprekken met onder andere een psycholoog, psychotherapeut of psychiater; een vorm van e-Health (zijn programma's voor hulp bij psychische problemen op internet) of een combinatie van gesprekken en e-Health. De behandelingen in de basis-ggz maken deel uit van het basispakket van de zorgverzekering. De gespecialiseerde ggz is bedoeld voor patiënten met zware, ingewikkelde psychische aandoeningen. Mensen met zware psychische aandoeningen worden nu nog vaak opgenomen in een ggz-instelling. Het kabinet wil dat deze patiënten vaker dichtbij huis zorg krijgen, bijvoorbeeld via verplichte begeleiding van een gespecialiseerde verpleegkundige. Uit onderzoek blijkt dat mensen met ernstige psychische aandoeningen behandeling in hun eigen omgeving prettig vinden. Ze kunnen dan de regie over hun leven blijven voeren. In 2020 moet het aantal bedden in de ggz met eenderde verminderd zijn. Zorgverzekeraars en zorgaanbieders werken hierbij regionaal samen om dit te bereiken.⁹

---

⁸ Overheveling van de jeugd-ggz, Tweede Kamerbrief van 10 oktober 2013

⁹ Bestuurlijk akkoord Toekomst GGZ 2013-2014

8.3 Jeugdigen met een beperking

Jongeren met een licht verstandelijke beperking hebben in Nederland in beginsel toegang tot alle zorg en ondersteuning die voor iedereen beschikbaar is.

Specifiek voor deze groep is zorg en ondersteuning beschikbaar in het onderwijs via de regelingen voor speciaal onderwijs (Rec 3 en 4), die per augustus 2014 overgaan in Passend onderwijs.

Mocht er hulp, behandeling en begeleiding nodig zijn vanuit een zorgcircuit, dan kunnen deze jongeren ofwel terecht bij algemene lokale voorzieningen, ofwel in de meer reguliere vormen van jeugdzorg (nu nog provinciaal georganiseerd), de jeugd-ggz of meer gespecialiseerde voorzieningen voor licht verstandelijk beperkten in de AWBZ. In dat laatste geval gaat het om op de orthopedagogische behandelcentra, multifunctionele centra (ggz-behandeling voor lvb-jeugd) en de reguliere VG-instellingen. Al deze voorzieningen gaan onder de Jeugdwet vallen.

De toegang tot al deze vormen van zorg en ondersteuning moet steeds individueel afgewogen worden, waarbij overeenkomstige criteria (bijvoorbeeld de DSM-IV classificatie) maar ook specifieke criteria (arbeidsgeschiktheid, leervermogen, gedragsproblematiek) een rol spelen. Niet slechts één criterium (zoals een IQ-score) is doorslaggevend, maar een compleet beeld van de mogelijkheden en beperkingen van de persoon in kwestie.

Op het terrein van de AWBZ-zorg is het sinds de jaren negentig gebruikelijk om ook een beperkt deel van de groep zwakbegaafden zo nodig toegang te geven tot AWBZ-zorg voor licht verstandelijk gehandicapten. Het betreft een deelgroep die weliswaar op basis van hun IQ-score formeel niet binnen het lvb-bereik valt, maar die tegelijkertijd andere ernstige beperkingen heeft die het functioneren ernstig belemmeren. Deze gangbare praktijk is medio 2005 geformaliseerd en vervolgens in de indicatieregels van het CIZ opgenomen. Het gaat dan om jongeren met een IQ tussen 70 en 85 met ernstige bijkomende problematiek. Deze problematiek betreft ernstige en chronische beperkingen in het cognitief leervermogen en de sociale redzaamheid, vaak gepaard gaand met psychiatrische stoornissen en gedragsproblemen. Uitgangspunt bij deze beoordeling is steeds (geweest) de zorg- of ondersteuningsbehoefte van de persoon in kwestie.

De AWBZ onderscheidt nu zes functies van zorg en hulp aan jeugdigen met een beperking: begeleiding, kortdurend verblijf, verblijf, persoonlijke verzorging, verpleging en behandeling.

Deze functies verdwijnen in de nieuwe Jeugdwet. De Jeugdwet maakt een ander onderscheid, namelijk in preventie, jeugdhulp en gedwongen zorg (jeugdbescherming en jeugdreclassering).

Verreweg de meeste vormen van zorg vallen onder het brede begrip 'jeugdhulp'.

Zie voor meer informatie de websites van MEE, VGN en VOBC.

8.4 Advies en meldpunt kindermishandeling (AMK) gaat op in AMHK

Gemeenten krijgen de opdracht om de advies- en meldpunten kindermishandeling en de Steunpunten Huiselijk geweld te integreren tot een AMHK (zie paragraaf 4.4 van deze ledenbrief).

Hoe gemeenten dat op regionale schaal vormgeven staat hun vrij.

Het AMK is nu ondergebracht bij de Bureaus jeugdzorg. Die verplichting vervalt in de Jeugdwet.

Zorgmeldingen door de politie gaan in het huidige stelsel naar de Bureaus jeugdzorg. Op grond van de Jeugdwet kunnen gemeenten zelf bepalen hoe de route van de zorgmelden gaat en daarover op regionale schaal afspraken maken met de politie.

8.5 Nieuwe aanbieders jeugdbescherming en jeugdreclassering

De uitvoering van jeugdbeschermingsmaatregelen en de jeugdreclassering is nu een taak van de Bureaus jeugdzorg. Ook daarin gaat het een en ander veranderen. De Jeugdwet regelt dat uitvoering van kinderbeschermingsmaatregelen en de jeugdreclassering wordt belegd bij zogeheten gecertificeerde instellingen. Voor het verkrijgen van zo'n certificaat is een normeringskader opgesteld waaraan een aanbieder moet voldoen. De verwachting is dat Bureaus jeugdzorg zich zullen omvormen tot een zodanig gecertificeerde instelling. Het rijk certificeert. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de bekostiging van deze nieuwe aanbieders van jb/jr en maken afspraken over de inzet en werkwijze. Er worden in proeftuinen nieuwe werkwijzen ontwikkeld met zogeheten 'vliegwielmiddelen' die door het ministerie van Veiligheid en Justitie beschikbaar zijn gesteld voor kwaliteitsverbetering in de jeugdbescherming.

9. Jeugdwet in samenhang Wmo 2015 en Participatiewet

Met de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) moeten gemeenten ervoor zorgen dat volwassenen met een somatische aandoening, een verstandelijke, lichamelijke en/of zintuiglijke beperking en/of een psychiatrische aandoening kunnen meedoen in de samenleving. Het wetsvoorstel Wmo 2015 is een uitbreiding van de bestaande Wmo. Per 2015 gaan extramurale begeleiding (inclusief dagbesteding) en kortdurend verblijf voor volwassenen van de AWBZ over naar de Wmo. Jongeren die op deze vormen van ondersteuning zijn aangewezen, kunnen daarvoor vanaf 18 jaar een beroep doen op de Wmo. De gemeente toetst en beslist welke ondersteuning iemand krijgt op grond van deze wet. Cliëntondersteuning valt per 1 januari 2015 ook onder de Wmo en geldt voor alle jeugdigen, dus óók onder 18 jaar, en hun ouders.

De Participatiewet is een nieuwe wet voor werk en inkomen. Het is een samenvoeging van drie oude wetten: Wet sociale werkvoorziening (Wsw), Wajong en Wet werk en bijstand (WWB). De gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering ervan. Met de wet wil de regering ervoor zorgen dat zoveel mogelijk mensen participeren in de samenleving. De meeste jongeren met een beperking krijgen te maken met deze wet. In het wetsvoorstel van de nieuwe Participatiewet staat dat de meest kwetsbare groep jongeren met een beperking vanaf 18 jaar recht blijft houden op een Wajong-uitkering.

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor alle jongeren die onvoldoende arbeidsvermogen hebben om zelfstandig in hun levensonderhoud te voorzien. Die verantwoordelijkheid komt voort uit de gemeentelijke taken op het gebied van de Participatiewet, of uit de taken op het gebied van de nieuwe Wmo. De Jeugdwet en Passend Onderwijs zijn het voorportaal van de Participatiewet en de Wmo. Deze wetten hebben als doel de jeugdigen voor te bereiden op zo zelfstandig mogelijke

participatie in de samenleving. Dit kan zowel in de vorm van werk als in de vorm van maatschappelijke participatie en/of dagbesteding.

10. Inspraak, medezeggenschap en klachtregeling

Het klachtrecht en de medezeggenschap van belanghebbenden tegenover de aanbieder is geregeld in de wet (paragraaf 4.2 Rechtspositie jeugdigen en ouders, artikel 4.2.1 ev. en artikel 4.2.4 ev).

Het klachtrecht en inspraak en medezeggenschap bij de gemeente is niet expliciet in deze wet geregeld. Voor klachtrecht en inspraak bestaan al algemene regelingen, voor klachtrecht geldt hoofdstuk 9 van de Awb en voor inspraak geldt artikel 150 van de Gemeentewet.

In de modelverordening zijn in het kader van de rechtszekerheid en ter stroomlijning met de verwante Modelverordening maatschappelijke ondersteuning 2015 dan ook bepalingen opgenomen over klachtrecht, inspraak en medezeggenschap. Deze bepalingen zijn in het belang van standaardisering van de verwante beleidsterreinen ook zoveel mogelijk gelijk aan de Modelverordening maatschappelijke ondersteuning 2015.

11. Overgangsrecht

Hoofdstuk 10 van de wet bevat bepalingen betreffende het overgangsrecht. In de MvT, artikelsgewijze deel, onder artikel 10.1 tot en met 10.4, staat daarover onder meer dat het uitgangspunt bij de decentralisatie van alle jeugdhulp is dat gemeenten vanaf de inwerkingtreding van deze wet verantwoordelijk zijn voor alle jeugdigen en ouders die een beroep doen op jeugdhulp. Wel is ervoor gekozen om een overgangsjaar in te bouwen met betrekking tot die jeugdigen en hun ouders die op het moment van inwerkingtreding reeds een verwijzing in de zin van de Zvw of een indicatiebesluit in de zin van de AWBZ of de Wjz hebben. Deze verwijzingen en indicatiebesluiten blijven nog een jaar na inwerkingtreding van de onderhavige wet gelden, met dien verstande dat de gemeente vanaf het moment van inwerkingtreding de financieel verantwoordelijke partij wordt.

12. Financiële gevolgen van de jeugdwet

De decentralisatie van de Jeugdwet gaat gepaard met bezuinigingen die tot en met 2017 oplopen. Het gaat om:

- een nominale korting die oploopt van € 120 miljoen in 2015, € 300 miljoen in 2016 en vanaf 2017 € 450 miljoen,
- een korting op de AWBZ-functies begeleiding en persoonlijke verzorging van 10% en
- een korting vanwege de PGB-maatregel.

De vraag naar allerlei vormen van jeugdhulp is de afgelopen jaren behoorlijk toegenomen; onduidelijk is of deze trend zich zal doorzetten. Het is dus een open vraag of de bezuinigingen geruisloos en zonder pijn voor jeugdigen en hun ouders zal kunnen verlopen.

Op dit moment heeft het kabinet een voorlopig macrobudget gepubliceerd. In de meicirculaire van 2014 wordt het definitieve macrobudget voor 2015 opgenomen. Het macrobudget wordt voor 2015 'historisch' verdeeld. Vanaf 2016 wordt toegewerkt naar een objectief verdeelmodel.

Gemeenten hebben verschillende mogelijkheden om te sturen op de vraag naar en de inzet van jeugdhulp. De Jeugdwet biedt de mogelijkheid om in een vroeg stadium kinderen en ouders te ondersteunen bij opvoed- en opgroei problemen, individueel en collectief. Met jeugdhulpaanbieders kunnen gemeenten afspraken maken over de inzet van jeugdhulp en het organiseren van maatwerk, waarbij rekening wordt gehouden met behoeften van cliënten maar ook met hun mogelijkheden en probleemoplossend vermogen. Onderhandelen over tarieven kan besparingen opleveren.

Met de huisartsen jeugdartsen en medisch specialisten maakt het college afspraken over de voorwaarden waaronder de verwijzing plaatsvindt. Onderdeel van die afspraken zijn de borging van het uitgangspunt één gezin, één plan, één regisseur en het verwijsgedrag van de artsen. Sluitende afspraken om te voorkomen dat jeugdhulp onnodig lang duurt en sturen op concrete resultaten van de hulpverlening zijn en cliëntvriendelijk en werken kostenbesparend.

Risico's

Echter in 2015 geldt het overgangsrecht voor huidige cliënten in de jeugdhulp. Dat beperkt de ruimte voor gemeenten in het sturen op de vraagontwikkeling en bij de contractering van aanbieders van bestaande cliënten.

Daarnaast is de vraag of het macrobudget toereikend is voor alle taken die uit de Jeugdwet voortvloeien. Met de sturingsprincipes van de Jeugdwet betreden gemeenten onbekend juridisch terrein. Op de inzet van jeugdhulp door gecertificeerde instellingen heeft de gemeente weinig invloed.

Kortom, de financiële risico's voor gemeenten zijn op dit moment moeilijk in te schatten, maar zeker niet uit te sluiten.

13. Het wetgevingsproces Jeugdwet

Op 18 mei 2010 presenteerde de Parlementaire werkgroep Toekomstverkenning jeugdzorg haar rapport "Jeugdzorg dichterbij". De werkgroep concludeerde dat de jeugdzorg gebaat zou zijn bij één financiële regeling en één bestuurslaag, de gemeentelijke overheid, naast de rijksoverheid als stelselverantwoordelijke.

Op 30 september 2010 werden de aanbevelingen van de werkgroep overgenomen in het regeerakkoord 'Vrijheid en Verantwoordelijkheid' van VVD en CDA.

Ruim twee jaar, op 29 oktober 2012, is in het regeerakkoord 'Bruggen slaan' van VVD en PvdA, het voornemen opgenomen dat de jeugdzorg per 2015 gedecentraliseerd wordt naar gemeenten, met de volgende tekst:

"De decentralisatie omvat alle onderdelen: de jeugdzorg die nu een verantwoordelijkheid is van de provincie, de gesloten jeugdzorg onder regie van Volksgezondheid Welzijn en Sport,

de jeugd-GGZ die onder de ZVW valt, de zorg voor lichtverstandelijk gehandicapten jongeren op basis van de AWBZ en de jeugdbescherming en jeugdreclassering van Veiligheid en Justitie. Deze decentralisatie wordt gecoördineerd op het ministerie van VWS. Ouders zijn er voor verantwoordelijk hun kinderen veilig en gezond te laten opgroeien. Wanneer de ontwikkeling van kinderen ernstig in gevaar komt, moet de overheid tijdig ingrijpen. Dat is in het verleden ondanks toenemende budgetten niet altijd gebeurd. De jeugdzorg zal daarom de komende jaren sterk worden verbeterd. Tegelijkertijd zullen de fors gestegen uitgaven voor jeugdzorg en geestelijke gezondheidszorg voor de jeugd worden teruggebracht.” (p.24)

Niet alleen de jeugdzorg gaat naar gemeenten; ook via de Participatiewet en de nieuwe Wmo krijgen gemeenten nieuwe taken. Uitgangspunt bij deze drie decentralisaties in het sociaal domein is volgens het akkoord: "Eén gezin, één plan, één regisseur". Beoogd wordt een einde te maken aan de praktijk waarbij vele hulpverleners langs elkaar heen werken bij de ondersteuning van één gezin.

Andere voornemens uit het regeerakkoord zijn:

1. Consultatiebureaus worden verplicht kinderen voor wie taalachterstand dreigt, door te verwijzen naar vroeg- en voorschoolse educatie. Sluitende samenwerking tussen gemeenten en scholen moet waarborgen dat achterstanden spoedig mogelijk en in ieder geval voor het eind van de basisschoolperiode zijn weggewerkt.
2. Om de effecten van Jeugdzorg te kunnen beoordelen worden prestatiegegevens aangeleverd en openbaar.
3. De decentralisatie moet ertoe bijdragen dat de eigen kracht, het sociale netwerk en de voorzieningen in een gemeente beter worden benut. Het accent zal steeds liggen op participatie in de samenleving.
4. Het versnellen van de professionalisering van de jeugdzorg, inclusief opleidingseisen beroepscode en tuchtrecht.
5. De nieuwe Jeugdwet waarborgt de gemeentelijke beleidsvrijheid. Elementaire kwaliteitswaarborgen voor cliënten blijven wettelijk verankerd.
6. De voorgenomen eigen bijdrage in de jeugdzorg wordt niet ingevoerd.

Het wetsontwerp Jeugdwet is in de periode tussen 19 juli en 18 oktober 2012 vrijgegeven voor internetconsultatie. Na verwerking van de (vele) commentaren is het wetsontwerp aangeboden aan de Raad van State, die op 31 mei 2013 zijn advies vaststelde. Op 1 juli 2013 is het wetsontwerp Jeugdwet aangeboden aan de Tweede Kamer.

Op 18 oktober 2013 stemde de meerderheid van de Tweede Kamer in met het wetsontwerp, met tegenstemmen van PVV, SP, Partij voor de Dieren en 50Plus. Er zijn 19 amendementen en 4 moties aangenomen.

Op 9 december 2013 heeft de Eerste Kamer een deskundigenbijeenkomst gehouden; Op 18 februari 2014 is het wetsontwerp aangenomen na hoofdelijke stemming met 45 stemmen voor en 22 tegen.

Hoogachtend,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized loop that starts at the top left, goes down, then up and right, forming a large 'S' or 'K' shape, with a final stroke extending upwards and to the right.

J. Kriens
Voorzitter directieraad

Deze ledenbrief staat ook op www.vng.nl onder brieven.

Modelverordening jeugdhulp

Leeswijzer modelbepalingen

- [...] of (bijvoorbeeld) **[tijdstip]** = door gemeente in te vullen, zie bijvoorbeeld de artikelen 2 en artikel 7, tweede lid.
  - [iets **OF** iets] = door gemeente te kiezen, zie bijvoorbeeld artikel 10, vierde lid, onder a (van variant AA).
  - [*iets*] = facultatief, zie bijvoorbeeld de artikelen 6, eerste lid, onder i, en tweede lid, en 13.
  - [**(iets)**] = een duiding ter illustratie of uitleg voor gemeente, zie bijvoorbeeld artikel 2.
- Combinaties zijn ook mogelijk, zie bijvoorbeeld artikel 10, vierde lid, onder a (van variant AA) voor een bepaling die zowel facultatief is als dat er een keuze gemaakt moet worden.
- Ook wordt er gewerkt met varianten waaruit gekozen kan worden. Hierbij kan het voorkomen dat de ene variant uit meer artikelen of artikelleden bestaat dan een andere variant. Zie bijvoorbeeld artikel 4; variant A bestaat uit de artikelen 4 tot en met 8, terwijl variant B uit één artikel (4) bestaat.

Nadere uitleg is opgenomen in de implementatiehandleiding, onderdeel van de bij deze modelverordening behorende ledenbrief.

De raad van de gemeente **[naam gemeente]**;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van **[datum en nummer]**;

gelet op de artikelen 2.9, 2.10, 2.12 *[en 8.1.1, vierde lid,]* van de Jeugdwet;

gezien het advies van **[naam commissie]**;

[overwegende dat de Jeugdwet de verantwoordelijkheid voor het organiseren van goede en toegankelijke jeugdhulp bij de gemeente heeft belegd, waarbij het uitgangspunt is dat de verantwoordelijkheid voor het gezond en veilig opgroeien van jeugdigen allereerst bij de ouders en de jeugdige zelf ligt; en dat het noodzakelijk is om regels vast te stellen over de door het college te verlenen individuele voorzieningen en overige voorzieningen, met betrekking tot de voorwaarden voor toekenning en de wijze van beoordeling van, en de afwegingsfactoren bij een individuele voorziening, over de wijze waarop de toegang tot en de toekenning van een individuele voorziening wordt afgestemd met andere voorzieningen, de wijze waarop de hoogte van een persoonsgebonden budget wordt vastgesteld, voor de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een individuele voorziening of een persoonsgebonden budget alsmede misbruik en oneigenlijk gebruik van de wet, en regels ter waarborging van een goede verhouding tussen de prijs voor de levering van jeugdhulp of de uitvoering van een kindbeschermingsmaatregel of jeugdreclassering en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit daarvan;

overwegende dat het voorts wenselijk is te bepalen onder welke voorwaarden degene aan wie een persoonsgebonden budget wordt verstrekt, de jeugdhulp kan betrekken van een persoon die behoort tot diens sociale netwerk;]

besluit vast te stellen de Verordening jeugdhulp **[naam gemeente en eventueel jaartal]**

Artikel 1. Begripsbepalingen

In deze verordening en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- andere voorziening: voorziening anders dan in het kader van de Jeugdwet, op het gebied van zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning of werk en inkomen;
[- *gesprek: gesprek als bedoeld in artikel 6;*]
- hulpvraag: behoefte van een jeugdige of zijn ouders aan jeugdhulp in verband met opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen en stoornissen, als bedoeld in artikel 2.3, eerste lid, van de wet;
- individuele voorziening: op de jeugdige of zijn ouders toegesneden voorziening als bedoeld in artikel 2, tweede lid;
[- *melding: melding van een hulpvraag als bedoeld in artikel 4, eerste lid;*]
- overige voorziening: overige voorziening als bedoeld in artikel 2, eerste lid;
- pgb: persoonsgebonden budget als bedoeld in artikel 8.1.1 van de wet, zijnde een door het college verstrekt budget aan een jeugdige of zijn ouders, dat hen in staat stelt de jeugdhulp die tot de individuele voorziening behoort van derden te betrekken;
- wet: Jeugdwet.

Artikel 2. Vormen van jeugdhulp

Variant A (raad legt vormen van jeugdhulp op hoofdlijnen vast en delegeert uitwerking aan college)

1. De volgende vormen van overige voorzieningen zijn beschikbaar: [... (opsomming algemene categorieën)].
2. De volgende vormen van individuele voorzieningen zijn beschikbaar: [... (opsomming algemene categorieën)].
3. Het college stelt bij nadere regeling vast welke overige en individuele voorzieningen op basis van het eerste en tweede lid beschikbaar zijn.

Variant B (raad legt vormen van jeugdhulp gedetailleerd in de verordening vast)

1. De volgende overige voorzieningen zijn beschikbaar: [... (opsomming in te kopen jeugdhulp)].
2. De volgende individuele voorzieningen zijn beschikbaar: [... (opsomming in te kopen jeugdhulp)].

Artikel 3 Toegang jeugdhulp via de huisarts, medisch specialist of jeugdarts

1. Het college draagt zorg voor de inzet van jeugdhulp na een verwijzing door de huisarts, medisch specialist en jeugdarts naar een jeugdhulpaanbieder, als en voor zover genoemde jeugdhulpaanbieder van oordeel is dat inzet van jeugdhulp nodig is.

Variant A (college legt op verzoek jeugdige/ouders individuele voorziening bij beschikking vast)

2. Als de jeugdige of zijn ouders hierom verzoeken, legt het college de te verlenen individuele voorziening, dan wel het afwijzen daarvan, vast in een beschikking als bedoeld in artikel 9.

Variant B (college legt individuele voorziening bij beschikking vast)

2. Het college legt de te verlenen individuele voorziening, dan wel het afwijzen daarvan, vast in een beschikking als bedoeld in artikel 9.

Variant A (raad stelt voor de toegang tot jeugdhulp via de gemeente procedureregels in artikel 4 tot en met 8 van de verordening vast; variant B volgt na artikel 8)

Artikel 4. Toegang jeugdhulp via de gemeente, melding hulpvraag

1. Jeugdigen en ouders kunnen een hulpvraag melden bij het college.
2. Het college bevestigt de ontvangst van een melding schriftelijk.
3. In spoedeisende gevallen treft het college zo spoedig mogelijk een passende tijdelijke maatregel of vraagt het college een machtiging gesloten jeugdhulp als bedoeld in hoofdstuk 6 van de wet.
4. Jeugdigen en ouders kunnen zich rechtstreeks wenden tot een overige voorziening.

Artikel 5. Vooronderzoek

1. Het college verzamelt alle voor het onderzoek, bedoeld in artikel 7, van belang zijnde en toegankelijke gegevens over de jeugdige en zijn situatie en maakt vervolgens zo spoedig mogelijk met hem een afspraak voor een gesprek.
2. Voor het gesprek verschaffen de jeugdige of zijn ouders aan het college alle overige gegevens en bescheiden die naar het oordeel van het college voor het onderzoek nodig zijn en waarover zij redelijkerwijs de beschikking kunnen krijgen. De jeugdige of zijn ouders verstrekken in ieder geval een identificatiedocument als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de identificatieplicht ter inzage.
3. Het college kan in overleg met de jeugdige of zijn ouders afzien van een vooronderzoek als bedoeld in het eerste en tweede lid.

Artikel 6. Gesprek

1. Het college onderzoekt in een gesprek tussen deskundigen en de jeugdige of zijn ouders, zo spoedig mogelijk en voor zover nodig:
  - a. de behoeften, persoonskenmerken, voorkeuren, veiligheid, ontwikkeling en gezinssituatie van de jeugdige en het probleem of de hulpvraag;
  - b. het gewenste resultaat van het verzoek om jeugdhulp;
  - c. het vermogen van de jeugdige of zijn ouders om zelf of met ondersteuning van de naaste omgeving een oplossing voor de hulpvraag te vinden;
  - d. de mogelijkheden om gebruik te maken van een andere voorziening;
  - e. de mogelijkheden om jeugdhulp te verlenen met gebruikmaking van een overige voorziening;
  - f. de mogelijkheden om een individuele voorziening te verstrekken;

- g. de wijze waarop een mogelijk toe te kennen individuele voorziening wordt afgestemd met andere voorzieningen op het gebied van zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning, of werk en inkomen;
- h. hoe rekening zal worden gehouden met de godsdienstige gezindheid, de levensovertuiging en de culturele achtergrond van de jeugdige en zijn ouders, en
- [i. de mogelijkheden om te kiezen voor de verstrekking van een pgb, waarbij de jeugdige of zijn ouders in begrijpelijke bewoordingen worden ingelicht over de gevolgen van die keuze.]*
- [2. In de gevallen bedoeld in artikel 8.2.1 van de wet informeert het college de ouders dat een ouderbijdrage is verschuldigd en hoe deze bijdrage wordt geïnd.]*
3. Het college informeert de jeugdige of zijn ouders over de gang van zaken bij het gesprek, hun rechten en plichten en de vervolgpprocedure en vraagt hen toestemming om hun persoonsgegevens te verwerken.
4. Het college kan in overleg met de jeugdige of zijn ouders afzien van een gesprek.

Artikel 7. Verslag

1. Het college zorgt voor schriftelijke verslaglegging van het onderzoek, bedoeld in artikel 6.
2. Binnen [...] werkdagen na het gesprek verstrekt het college aan de jeugdige of zijn ouders een verslag van de uitkomsten van het onderzoek, tenzij zij hebben meegedeeld dit niet te wensen.
3. Opmerkingen of latere aanvullingen van de jeugdige of zijn ouders worden aan het verslag toegevoegd.

Artikel 8. Aanvraag

1. Jeugdigen en ouders kunnen een aanvraag om een individuele voorziening schriftelijk indienen bij het college. *[Een aanvraag wordt ingediend door middel van een door het college vastgesteld formulier.]*
- [2. Het college kan een ondertekend verslag van het gesprek aanmerken als aanvraag als de jeugdige of zijn ouders dat op het verslag hebben aangegeven.]*

Variant B (raad delegeert aan college de vaststelling van procedureregels voor de toegang tot jeugdhulp via de gemeente; de artikelen 4 t/m 8 hierboven dienen dan niet overgenomen te worden in de raadsverordening, maar kunnen wel gebruikt worden om de nadere regeling van het college vorm te geven)

Artikel 4. Toegang jeugdhulp via de gemeente

Het college stelt bij nadere regeling regels met betrekking tot de voorwaarden voor toekenning en de wijze van beoordeling van, en de afwegingsfactoren bij een individuele voorziening. Het college geeft daarbij aan op welke wijze hij jeugdigen en ouders informeert over de mogelijkheid en het belang om in bepaalde gevallen een beroep op jeugdhulp te doen.

Artikel 9. Inhoud beschikking *(nummering artikel 9 sluit aan bij artikel 3 tot en met 8, variant A)*

[1. In de beschikking tot verstrekking van een individuele voorziening wordt in ieder geval aangegeven of de voorziening in natura of als pgb wordt verstrekt en wordt tevens aangegeven hoe bezwaar tegen de beschikking kan worden gemaakt.]

Variant A (afspraken of plan in beschikking vastleggen)

2. Bij het verstrekken van een individuele voorziening worden in de beschikking *[tevens]* de met de jeugdige of zijn ouders gemaakte afspraken vastgelegd.

Variant B (opsomming onderdelen beschikking in de verordening)

2. Bij het verstrekken van een voorziening in natura wordt in de beschikking *[tevens]* in ieder geval vastgelegd:

- welke de te verstrekken voorziening is en wat het beoogde resultaat daarvan is;
- wat de ingangsdatum en duur van de verstrekking is;
- hoe de voorziening wordt verstrekt, en indien van toepassing, en
- welke andere voorzieningen relevant zijn of kunnen zijn.

3. Bij het verstrekken van een voorziening in de vorm van een pgb wordt in de beschikking *[tevens]* in ieder geval vastgelegd:

- voor welk resultaat het pgb kan worden aangewend;
- welke kwaliteitseisen gelden voor de besteding van het pgb;
- wat de hoogte van het pgb is en hoe hiertoe is gekomen;

- d. wat de duur is van de verstrekking waarvoor het pgb is bedoeld, en
- e. de wijze van verantwoording van de besteding van het pgb.

4. Als sprake is van een te betalen ouderbijdrage worden de jeugdige of zijn ouders daarover in de beschikking geïnformeerd.

Artikel 10. Regels voor pgb

[1. Het college verstrekt een pgb in overeenstemming met artikel 8.1.1 van de wet.]

Variant A (raad legt wijze van vaststelling hoogte pgb op hoofdlijnen vast en delegeert uitwerking aan het college)

- 2. De hoogte van een pgb wordt bepaald aan de hand van en tot het maximum van de kostprijs van de in de betreffende situatie goedkoopst adequate individuele voorziening in natura.
- 3. Het college kan nadere regels stellen over de wijze waarop de hoogte van een pgb wordt vastgesteld.

Variant B (raad stelt wijze van vaststellen hoogte pgb in de verordening vast)

- 2. Het tarief voor een pgb:
  - a. is gebaseerd op een door de jeugdige of zijn ouders opgesteld plan over hoe zij het pgb gaan besteden;
  - b. is toereikend om effectieve en kwalitatief goede zorg in te kopen, en
  - c. bedraagt ten hoogste de kostprijs van de in de betreffende situatie goedkoopst adequate individuele voorziening in natura.
- 3. De hoogte van een pgb is opgebouwd uit verschillende kostencomponenten, zoals salaris, vervanging tijdens vakantie, verzekeringen en reiskosten.

Variant C (raad delegeert bevoegdheid vaststellen hoogte pgb naar het college)

- 2. Het college bepaalt bij nadere regeling op welke wijze de hoogte van een pgb wordt vastgesteld.

Variant AA (raad stelt zelf voorwaarden vast voor pgb voor persoon uit sociaal netwerk, voor wat betreft de nummering en verwijzingen wordt ervan uitgegaan dat hierboven voor variant B is gekozen)

- 4. De persoon aan wie een pgb wordt verstrekt, kan de jeugdhulp onder de volgende voorwaarden betrekken van een persoon die behoort tot het sociale netwerk:
  - a. [dat deze persoon een lager tarief krijgt betaald voor zijn diensten dan het ingevolge het tweede en vierde lid vastgestelde tarief **OF** dat deze persoon voor zijn diensten maximaal het op grond van de Wet langdurige zorg geldende pgb-uurtarief voor hulp van niet-professionele zorgverleners krijgt betaald];
  - b. dat deze persoon heeft aangegeven dat de zorg aan de belanghebbende voor hem niet tot overbelasting leidt, en
  - c. dat tussenpersonen of belangbehartigers niet uit het pgb mogen worden betaald.

Variant BB (raad delegeert bevoegdheid om voorwaarden te stellen aan pgb voor persoon uit sociaal netwerk, voor wat betreft de nummering en verwijzingen wordt ervan uitgegaan dat hierboven voor variant B is gekozen)

- 4. Het college bepaalt bij nadere regeling onder welke voorwaarden de persoon aan wie een pgb wordt verstrekt, de jeugdhulp kan betrekken van een persoon die behoort tot het sociale netwerk.

Artikel 11. Nieuwe feiten en omstandigheden, herziening, intrekking of terugvordering

- 1. Onverminderd artikel 8.1.2 van de wet doen een jeugdige of zijn ouders op verzoek of onverwijld uit eigen beweging aan het college mededeling van alle feiten en omstandigheden, waarvan hun redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat deze aanleiding kunnen zijn tot heroverweging van een beslissing aangaande een individuele voorziening.
- 2. Onverminderd artikel 8.1.4 van de wet kan het college een beslissing aangaande een individuele voorziening herzien dan wel intrekken als het college vaststelt dat:
  - a. de jeugdige of zijn ouders onjuiste of onvolledige gegevens hebben verstrekt en de verstrekking van juiste of volledige gegevens tot een andere beslissing zou hebben geleid;
  - b. de jeugdige of zijn ouders niet langer op de individuele voorziening of op het pgb zijn aangewezen;
  - c. de individuele voorziening of het pgb niet meer toereikend is te achten;
  - d. de jeugdige of zijn ouders niet voldoen aan de voorwaarden van de individuele voorziening of het pgb, of

- e. de jeugdige of zijn ouders de individuele voorziening of het pgb niet of voor een ander doel gebruiken dan waarvoor het is bestemd.
3. Als het college een beslissing op grond van het tweede lid, onder a, heeft ingetrokken en de verstrekking van de onjuiste of onvolledige gegevens opzettelijk heeft plaatsgevonden, kan het college van degene die opzettelijk onjuiste of onvolledige gegevens heeft verschaft geheel of gedeeltelijk de geldswaarde vorderen van de ten onrechte genoten individuele voorziening of het ten onrechte genoten pgb.
4. Een beslissing tot verlening van een pgb kan worden ingetrokken als blijkt dat het pgb binnen [...] **(bijvoorbeeld zes maanden)** na uitbetaling niet is aangewend voor de bekostiging van de voorziening waarvoor de verlening heeft plaatsgevonden.
5. Het college onderzoekt uit het oogpunt van kwaliteit van de geleverde zorg, al dan niet steekproefsgewijs, de bestedingen van pgb's.

Artikel 12. Verhouding prijs en kwaliteit aanbieders jeugdhulp en uitvoerders kindbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering

Het college houdt in het belang van een goede prijs-kwaliteitverhouding bij de vaststelling van de tarieven die het hanteert voor door derden te leveren jeugdhulp of uit te voeren kindbeschermingsmaatregelen of jeugdreclassering, rekening met:

- a. de aard en omvang van de te verrichten taken;
- b. de voor de sector toepasselijke CAO-schalen in relatie tot de zwaarte van de functie;
- c. een redelijke toeslag voor overheadkosten;
- d. een voor de sector reële mate van non-productiviteit van het personeel als gevolg van verlof, ziekte, scholing en werkoverleg;
- e. kosten voor bijscholing van het personeel, en
- f. [...].

[Artikel 13. Vertrouwenspersoon

1. Het college zorgt ervoor dat jeugdigen, ouders en pleegouders een beroep kunnen doen op een onafhankelijke vertrouwenspersoon
2. Het college wijst jeugdigen en ouders erop dat zij zich desgewenst kunnen laten bijstaan door een onafhankelijke vertrouwenspersoon.]

[Artikel 14. Klachtregeling

Het college stelt een regeling vast voor de afhandeling van klachten van jeugdigen en ouders die betrekking hebben de wijze van afhandeling van meldingen en aanvragen als bedoeld in deze verordening.]

Artikel 15. Inspraak en medezeggenschap

1. Het college betreft de ingezetenen van de gemeente bij de voorbereiding van het beleid betreffende jeugdhulp overeenkomstig de krachtens artikel 150 van de Gemeentewet gestelde regels met betrekking tot de wijze waarop inspraak wordt verleend.
2. Het college stelt cliënten en vertegenwoordigers van cliëntgroepen vroegtijdig in de gelegenheid voorstellen voor het beleid betreffende jeugdhulp te doen, advies uit te brengen bij de besluitvorming over verordeningen en beleidsvoorstellen betreffende jeugdhulp, en voorziet hen van ondersteuning om hun rol effectief te kunnen vervullen.
3. Het college zorgt ervoor dat ingezetenen kunnen deelnemen aan periodiek overleg, waarbij zij onderwerpen voor de agenda kunnen aanmelden, en dat zij worden voorzien van de voor een adequate deelname aan het overleg benodigde informatie en ondersteuning.
4. Het college stelt nadere regels vast ter uitvoering van het tweede en derde lid.

[Artikel 16. Evaluatie

Het door het gemeentebestuur gevoerde beleid wordt eenmaal per [...] jaar geëvalueerd. Het college zendt hiertoe telkens [...] jaar na de inwerkingtreding van de verordening aan de gemeenteraad een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van de verordening in de praktijk.]

Artikel 17. Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt in werking op [datum].
2. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening jeugdhulp gemeente [naam en eventueel jaartal].

Toelichting

NB Deze toelichting is geschreven met de (mogelijke) keuzes die in de Modelverordening jeugdhulp gemaakt zijn in gedachte. Als een individuele gemeente op punten andere keuzes maakt, dan sluit deze toelichting mogelijk niet aan. Wel kan ze uiteraard als basis dienen voor een door de gemeente zelf op te stellen toelichting. Voor een goed beeld dient deze modelverordening in samenhang met de hierbij behorende ledenbrief gelezen te worden.

Algemeen

Deze verordening geeft uitvoering aan de Jeugdwet. Deze wet maakt onderdeel uit van de bestuurlijke en financiële decentralisatie naar gemeenten van de jeugdzorg, de jeugd-ggz, de zorg voor verstandelijk beperkte jeugdigen en de begeleiding en persoonlijke verzorging van jeugdigen. Daarnaast wordt met deze wet een omslag gemaakt van een stelsel gebaseerd op een wettelijk recht op zorg (aanspraak) naar een stelsel op basis van een voorzieningenplicht voor gemeenten (voorziening), op een wijze zoals eerder is gebeurd met de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Het wettelijke recht op jeugdzorg en individuele aanspraken op jeugdzorg worden hierbij vervangen door een voorzieningenplicht waarvan de aard en omvang in beginsel door de gemeente worden bepaald (maatwerk). Het doel van het jeugdzorgstelsel blijft echter onverminderd overeind: jeugdigen en ouders krijgen waar nodig tijdig bij hun situatie passende hulp, met als beoogd doel ervoor te zorgen de eigen kracht van de jongere en het zorgend en probleemoplossend vermogen van het gezin te versterken.

De Jeugdwet schrijft in de artikelen 2.9, 2.10 en 2.12 voor dat de gemeenteraad per verordening in ieder geval regels opstelt:

- over de door het college te verlenen individuele voorzieningen en overige (jeugdhulp)voorzieningen;
- met betrekking tot de voorwaarden voor toekenning, de wijze van beoordeling van en de afwegingsfactoren bij een individuele voorziening;
- over de wijze waarop de toegang tot en de toekenning van een individuele voorziening wordt afgestemd met andere voorzieningen op gebied van zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning, werk en inkomen;
- over de wijze waarop de hoogte van een persoonsgebonden budget wordt vastgesteld;
- voor de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een individuele voorziening of persoonsgebonden budget, alsmede van misbruik of oneigenlijke gebruik van de Jeugdwet;
- over de wijze waarop ingezetenen worden betrokken bij de uitvoering van de Jeugdwet, en
- ter waarborging van een goede verhouding tussen de prijs voor de levering en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit van jeugdhulp, kindbeschermingsmaatregelen of jeugdreclassering, waar het college ten aanzien daarvan de uitvoering van de Jeugdwet door derden laat verrichten. Hierbij dient rekening gehouden te worden met de deskundigheid van de beroepskrachten en de toepasselijke arbeidsvoorwaarden.

Artikel 2.9 van de Jeugdwet biedt verder ruimte om met inachtneming van het bepaalde bij of krachtens de Jeugdwet andere regels te stellen. Deze verordening maakt hier spaarzaam gebruik van; om een meer compleet beeld te geven van de rechten en plichten van burgers en de gemeente. Daarnaast kan op grond van artikel 8.1.1, vierde lid, bij verordening bepaald worden onder welke voorwaarden de persoon aan wie een persoonsgebonden budget wordt verstrekt, de jeugdhulp kan betrekken van een persoon die behoort tot zijn sociale netwerk.

Deze verordening kan niet los worden gezien van het beleidsplan, dat de raad op grond van artikel 2.2 van de Jeugdwet eveneens dient vast te stellen. In dit beleidsplan wordt het door het gemeentebestuur te voeren beleid vastgelegd met betrekking tot preventie en jeugdhulp, de uitvoering van kindbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering.

Toeleiding naar de jeugdhulp

De toeleiding naar de jeugdhulp kan op verschillende manieren plaatsvinden.

Vrij toegankelijk

In de verordening is onderscheid gemaakt tussen overige (vrij-toegankelijke) en individuele (niet vrij-toegankelijke) voorzieningen op het gebied van jeugdhulp (zie artikel 2, eerste, respectievelijk tweede lid). Voor een deel van de hulpvragen zal volstaan kunnen worden met een vrij-toegankelijke voorziening. Hier kunnen de jeugdige en zijn ouders gebruik van maken zonder dat zij daarvoor een verwijzing of een besluit van de gemeente nodig hebben. De jeugdige en zijn ouders kunnen zich voor deze jeugdhulp dus rechtstreeks tot de jeugdhulpaanbieder wenden.

Toegang jeugdhulp via de gemeente

Ook kan een hulpvraag van een jeugdige of zijn ouder binnenkomen bij de gemeente. De beslissing door de gemeente welke zorg een jeugdige of zijn ouder precies nodig heeft, komt vervolgens tot stand in overleg met die jeugdige en zijn ouders. In een gesprek tussen een door de gemeente ingezette deskundige en de jeugdige en zijn ouders zal gekeken worden wat de jeugdige en zijn ouders eventueel zelf of met behulp van hun netwerk kunnen doen aan het probleem. Als aanvullend daarop een voorziening op het gebied van jeugdhulp nodig is, dan zal eerst gekeken worden of dit een vrij-toegankelijke voorziening is of een niet vrij-toegankelijke voorziening. Is het laatste het geval dan neemt deze deskundige, namens het college, een besluit en verwijst hij de jeugdige door naar de jeugdhulpaanbieder die volgens de deskundige de aangewezen is om de betreffende problematiek aan te pakken.

Toegang via de huisarts, de jeugdarts en de medisch specialist

De Jeugdwet regelt daarnaast dat de jeugdhulp toegankelijk is na een verwijzing door de huisarts, de jeugdarts en de medisch specialist. Na een dergelijke verwijzing staat echter nog niet vast welke specifieke behandelvorm van jeugdhulp (dus bijvoorbeeld welke therapie) een jeugdige of zijn ouder precies nodig heeft. Een jeugdige kan op dat moment terecht bij de jeugdhulpaanbieder die de gemeente heeft ingekocht. In de praktijk zal het de jeugdhulpaanbieder zelf zijn die op basis van zijn professionele autonomie na de verwijzing beoordeelt welke voorziening precies nodig is (de behandelvorm), hoe vaak iemand moet komen (de omvang) en hoe lang (de duur). Bij deze beoordeling dient de jeugdhulpaanbieder zich te houden aan de afspraken die hij daarover met de gemeente heeft gemaakt in het kader van de contract- of subsidierelatie. Deze afspraken zien op hoe de gemeente haar regierol kan waarmaken en op de omvang van het pakket. Deze afspraken zullen verder ook ingaan op hoe de artsen en de gemeentelijke toegang goed van elkaar op de hoogte zijn van de doorverwijzing of behandeling van een kind, zodat de integrale benadering rond het kind en het principe van 1 gezin – 1 regisseur – 1 plan, met name bij multiproblematiek, kan worden geborgd en er geen nieuwe ‘verkokering’ zal plaatsvinden, waarbij professionals niet goed van elkaar weten dat zij bij het gezin betrokken zijn. Daarnaast zal de jeugdhulpaanbieder rekening moeten houden met de regels die de gemeente bij verordening heeft gesteld. Deze verordening regelt welk aanbod van de gemeente alleen via verwijzing of met een besluit van de gemeente toegankelijk is (zie artikel 2). Omdat de gemeente verder geen nadrukkelijke rol speelt in bij de toegang via de huisarts, de jeugdarts en de medisch specialist, regelt deze slechts een enkel aspect met betrekking tot het proces (zie artikel 3). Artikel 9 en verder zijn wel van overeenkomstige toepassing.

Toegang via de gecertificeerde instelling, de kinderrechter, het openbaar ministerie en de directeur of de selectiefunctionaris van de justitiële jeugdinrichting

Een andere ingang tot de jeugdhulp is via de gecertificeerde instelling, de kinderrechter (via een kinderbeschermingsmaatregel of een maatregel tot jeugdreclassering), het openbaar ministerie en de directeur of de selectiefunctionaris van de justitiële jeugdinrichting. De gecertificeerde instelling is verplicht om bij de bepaling van de in te zetten jeugdhulp in het kader van een door de rechter opgelegde kinderbeschermingsmaatregel of jeugdreclassering te overleggen met de gemeente. Uiteraard kan bij dit overleg een kostenafweging plaatsvinden. De gemeente is op haar beurt vervolgens gehouden de jeugdhulp in te zetten die deze partijen nodig achten ter uitvoering van de kinderbeschermingsmaatregel of de jeugdreclassering. Deze leveringsplicht van de gemeente vloeit voort uit het feit dat uitspraken van rechters te allen tijde moeten worden uitgevoerd om rechtsgelijkheid en rechtszekerheid te kunnen garanderen. Ook hier geldt dat de gecertificeerde instelling in beginsel gebonden is aan de jeugdhulp die de gemeente heeft ingekocht. Als de kinderrechter een ondertoezichtstelling of gezagsbeëindiging uitspreekt, wijst hij gelijktijdig in de beschikking de gecertificeerde instelling aan die de maatregel gaat uitvoeren. Dit kan de rechter juist omdat de raad voor de kinderbescherming in zijn verzoekschrift een concreet advies geeft over welke gecertificeerde instelling de maatregel zou moeten uitvoeren. De raad voor de kinderbescherming

neemt een gecertificeerde instelling in zijn verzoekschrift op die na overleg met de gemeente en gezien de concrete omstandigheden van het geval hiervoor het meest geschikt lijkt. De raad voor de kindbescherming is verplicht om hierover met de gemeente te overleggen. Deze toegang wordt al in de Jeugdwet zelf geregeld en komt verder dus niet terug in deze verordening.

Toegang via de advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling (AMHK)

Ten slotte vormt ook het AMHK een toegang tot onder andere jeugdhulp. Het AMHK geeft advies over vermoedens en gevallen van huiselijk geweld en kindermishandeling, onderzoekt indien nodig op basis van een melding of er sprake is van kindermishandeling, motiveert zo nodig ouders tot accepteren van jeugdhulp en legt daartoe contacten met de hulpverlening. Deze toegang wordt al in de Jeugdwet zelf geregeld en komt verder dus niet terug in deze verordening.

Artikelsgewijs

Artikel 1. Begripsbepalingen

Onder het begrip 'andere voorziening' wordt in deze verordening verstaan een voorziening die niet op grond van de Jeugdwet wordt getroffen, maar in het kader van maatschappelijke ondersteuning, onderwijs, werk en inkomen of zorg. Zie ook artikel 2.9, onder b, van de wet. De individuele voorzieningen en overige voorzieningen zijn opgenomen in artikel 2. Hoe individuele voorzieningen verkregen kunnen worden, is nader geregeld in artikel 3 [e.v.].

[De definities van 'gesprek' en 'melding' zijn nodig omdat deze begrippen niet zijn gedefinieerd in de wet en het gebruik hier afwijkt van het normaal spraakgebruik.]

De melding is het eerste contact van jeugdigen en ouders met het college om aan te geven dat zij behoefte hebben aan jeugdhulp. De melding (artikel 4) is iets anders dan de aanvraag om een individuele voorziening; dit laatste is geregeld in artikel 8.

Het gesprek is het mondeling contact bij het onderzoek naar de hulpvraag waarin het college - in de praktijk zal het college deze bevoegdheid mandateren aan deskundigen - met degene die jeugdhulp vraagt zijn gehele situatie bespreekt ten aanzien van de ondervonden problemen en de gevolgen daarvan en de gewenste resultaten van de te kiezen oplossingen.]

De definitie van 'pbg' is opgenomen omdat de afkorting pbg in het spraakgebruik inmiddels meer is ingeburgerd dan voluit 'persoonsgebonden budget'.

Het aantal definities van artikel 1 is beperkt aangezien de wet al een flink aantal definities kent die ook bindend zijn voor deze verordening. Deze wettelijke definities zijn dan ook niet nogmaals opgenomen in de verordening. Het betreft onder meer definities van centrale begrippen als 'jeugdhulp', 'jeugdige' en 'ouder'. In de verordening gebruiken we de begrippen jeugdige en ouder overeenkomstig de Jeugdwet. Indien mogelijk aangeduid algemeen als 'jeugdigen en ouders' en specifiek veelal als 'de jeugdige of zijn ouders'. Gebruik van 'of' impliceert ook de betekenis 'en'. Met de aanduiding 'de jeugdige of zijn ouders' bedoelen we dus: de jeugdige (van bijvoorbeeld 16 jaar of ouder) zelfstandig, de jeugdige met een of beide ouders (in de definitie van artikel 1 van de wet: de gezaghebbend ouder, adoptiefouder, stiefouder of een ander die een jeugdige als behorend tot zijn gezin verzorgt en opvoedt, niet zijnde een pleegouder) (bij een jeugdige tussen de 12 en de 16 jaar), of de ouders namens de jeugdige (bij een jeugdige jonger dan 12 jaar).

In artikel 1.1 van de wet is jeugdhulp als volgt gedefinieerd:

- 1°. ondersteuning van en hulp en zorg, niet zijnde preventie, aan jeugdigen en hun ouders bij het verminderen, stabiliseren, behandelen en opheffen van of omgaan met de gevolgen van psychische problemen en stoornissen, psychosociale problemen, gedragsproblemen of een verstandelijke beperking van de jeugdige, opvoedingsproblemen van de ouders of adoptiegerelateerde problemen;*
- 2°. het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijk verkeer en van het zelfstandig functioneren van jeugdigen met een somatische, verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke beperking, een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem en die de leeftijd van achttien jaar nog niet hebben bereikt, en*
- 3°. het ondersteunen bij of het overnemen van activiteiten op het gebied van de persoonlijke verzorging gericht op het opheffen van een tekort aan zelfredzaamheid bij jeugdigen met een verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke beperking of een somatische of psychiatrische aandoening of beperking, die de leeftijd van achttien jaar nog niet hebben bereikt, met dien verstande dat de leeftijdsgrens van achttien jaar niet geldt voor jeugdhulp in het kader van jeugdstrafrecht.*

Ook de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) kent een aantal definitiebepalingen die voor deze verordening van belang zijn, zoals: 'aanvraag' (artikel 1:3, derde lid, van de Awb) en 'beschikking' (artikel 1:2 van de Awb).

Artikel 2. Vormen van jeugdhulp

Dit artikel geeft een nadere uitwerking van de verplichte delegatiebepaling van artikel 2.9, onder a, van de wet, waarin is bepaald dat de gemeente bij verordening regels stelt over de door het college te verlenen individuele voorzieningen en overige (jeugdhulp)voorzieningen. Uit de memorie van toelichting op de wet (Kamerstukken II 2012/13, 33 684, nr. 3) komt naar voren dat de burger recht heeft op een duidelijk beeld van het aanbod van voorzieningen binnen de gemeente.

Het begrip 'voorziening' is een lastig te vatten begrip. De wetgever waagt zich dan ook niet aan een definitie, maar geeft wel in de memorie van toelichting aan dat de door de gemeente te treffen voorziening zowel een algemene, vrij toegankelijke voorziening kan zijn als een individuele voorziening. Een individuele voorziening zal vaak betrekking hebben op meer gespecialiseerde zorg. De gemeente bepaalt zelf welke hulp vrij toegankelijk is en welke niet. Voor de niet vrij toegankelijke vormen van ondersteuning zal door de gemeente (artikel 4 [*tot en met* 8]) of door de huisarts, medisch specialist of jeugdarts en de jeugdhulpaanbieder (artikel 3) eerst beoordeeld moeten worden of de jeugdige of zijn ouders deze ondersteuning daadwerkelijk nodig hebben. Voorzieningen in de zin van de Jeugdwet zijn gerelateerd aan de driedelige wettelijke definitie van jeugdhulp (zie de toelichting op artikel 1). Een voorziening kan derhalve een breed spectrum van verschillende soorten ondersteuning, hulp en zorg omvatten. Een beschrijving is gewenst omdat de wetgever gemeenten opdraagt ervoor te zorgen dat de burger zich een beeld kan vormen van de voorzieningen in het kader van jeugdhulp.

NB Individuele gemeenten kunnen uiteindelijk naar aanleiding van de keuze voor één van de twee varianten – én de uiteindelijke invulling daarvan – deze toelichting zelf aanvullen.

Artikel 3 Toegang jeugdhulp via de huisarts, medisch specialist of jeugdarts

In artikel 2.6, eerste lid, onderdeel g, van de Jeugdwet is geregeld dat, naast de gemeentelijk georganiseerde toegang tot jeugdhulp, ook de directe verwijzingsmogelijkheid door de huisarts, medisch specialist en jeugdarts naar de jeugdhulp blijft bestaan. Dit laatste geldt zowel voor de vrij-toegankelijke (overige) voorzieningen als de niet vrij-toegankelijke (individuele) voorzieningen. Met een dergelijke verwijzing kan de jeugdige rechtstreeks aankloppen bij de jeugdhulpaanbieder. In de praktijk zal het de jeugdhulpaanbieder (bijvoorbeeld de jeugdpsychiater, de gezinswerker of orthopedagoog) zijn die na de verwijzing (stap 1) beoordeelt welke jeugdhulp precies nodig is. Deze bepaalt in overleg met de jeugdige of ouder daadwerkelijk de concrete inhoud, vorm, omvang en duur van de benodigde jeugdhulp. Deze aanbieder stelt dus feitelijk vast wat naar zijn oordeel de inhoud van de benodigde voorziening dient te zijn en hij zal zijn oordeel mede baseren op de protocollen en richtlijnen die voor een professional de basis van zijn handelen vormen (stap 2). Zie ook de algemene toelichting.

Nadere toelichting als voor variant A wordt gekozen

Als de jeugdige of zijn ouders dit wensen of in het uitzonderlijke geval dat het college een besluit neemt dat afwijkt van het oordeel van de jeugdhulpaanbieder, legt het college de te verlenen individuele voorziening, dan wel het afwijzen daarvan, vast in een beschikking aan de jeugdige of zijn ouders. Op die manier wordt de jeugdige en zijn ouders de benodigde rechtsbescherming geboden en wordt voorkomen dat het college talloze beschikkingen moet afgeven die hetzelfde luiden als hetgeen de jeugdige of zijn ouders naar het oordeel van de jeugdhulpaanbieder nodig hebben.

Nadere toelichting als voor variant B wordt gekozen

Het college legt de te verlenen individuele voorziening, dan wel het afwijzen daarvan, in alle gevallen vast in een beschikking aan de jeugdige of zijn ouders.

Artikel 4. Toegang jeugdhulp via de gemeente, melding hulpvraag (als voor variant A wordt gekozen)

Artikel 4. Toegang jeugdhulp via de gemeente (als voor variant B wordt gekozen)

Deze bepaling regelt de toegang van jeugdhulp via de gemeente en is opgenomen om een zorgvuldige procedure te waarborgen. Dit alles ter uitvoering van artikel 2.9, onder a, van de wet waarin is bepaald dat de gemeente bij verordening in ieder geval regels stelt over de door het college

te verlenen individuele voorzieningen en overige voorzieningen, met betrekking tot de voorwaarden voor toekenning en de wijze van beoordeling van, en de afwegingsfactoren bij een individuele voorziening.

Nadere toelichting als voor variant A wordt gekozen

Voor het verkrijgen van een individuele, niet overige voorziening, geldt de in artikel 4 tot en met 8 beschreven procedure. Bij het onderzoek ter beoordeling van een aangemelde hulpvraag zal, zoals beschreven in artikel 6, in een gesprek met de jeugdige en zijn ouders de gehele situatie worden bekeken en kan bijvoorbeeld alsnog worden verwezen naar een overige jeugdhulpvoorziening in plaats van, of naast, mogelijke toekenning van een individuele voorziening.

Eerste lid: het college is verantwoordelijk voor de inzet van de noodzakelijke voorzieningen op het gebied van jeugdhulp. Het college is bevoegd om de toegang tot jeugdhulp te verlenen op grond van de wet. In de praktijk zal het college de beslissing over het inzetten van jeugdhulp niet zelf uitvoeren, maar mandateren aan deskundigen. Ook op andere plaatsen in deze verordening en in de wet waar staat "het college", kan het college deze bevoegdheid mandateren naar ondergeschikten dan wel niet-ondergeschikten op grond van de algemene regels van de Awb.

Vierde lid: de jeugdige of zijn ouders die een beroep willen doen op een overige voorziening kunnen hier direct naartoe zonder meldingsprocedure in de zin van (artikel 4 en volgende) deze verordening.

Zoals in de algemene toelichting al is aangehaald hebben jeugdigen en ouders onder de Jeugdwet geen wettelijk recht op jeugdzorg en geen individuele aanspraken op jeugdzorg. Wel is er een voorzieningenplicht voor de gemeente en het daaruit voortvloeiende recht van jeugdigen en ouders op een zorgvuldige procedure. Deze verordening bevat een aantal bepalingen die dit moeten waarborgen. Hiermee kan ten onrechte de schijn worden gewekt dat het telkens om een uitvoerig, onnodig bureaucratische proces gaat. Dit is echter geenszins de bedoeling. Zo kan het vooronderzoek (artikel 5), afhankelijk van de inhoud van de melding, meer of minder uitgebreid zijn. Er kan bovendien hiervan – en in bepaalde gevallen ook van het gesprek (artikel 6) – in overleg met de jeugdige of zijn ouders afgezien worden. Daartegenover staat dat, als dat nodig is, er ook sprake kan zijn van meerdere (opeenvolgende gesprekken). Als de jeugdige al bij de gemeente bekend is, zullen een aantal gespreksonderwerpen niet meer uitgediept hoeven te worden. Komen een jeugdige of zijn ouders voor het eerst bij de gemeente, dan zal een gesprek nodig zijn om een totaalbeeld van de jeugdige en zijn situatie te krijgen. Een vooronderzoek en gesprek zullen uiteindelijk vaak wel in enige vorm nodig zijn, omdat voor een zorgvuldig te nemen besluit het van belang is dat alle feiten en omstandigheden van de specifieke hulpvraag worden onderzocht. Ook andere bepalingen (schriftelijke verslaglegging (artikel 7) en schriftelijke indiening aanvraag (artikel 8)) zijn opgenomen met het oog op een zorgvuldige procedure en in het belang van een zorgvuldige dossiervorming.

Artikel 5. Vooronderzoek

Deze bepaling is hier opgenomen om een zorgvuldige procedure te waarborgen en te zorgen dat jeugdigen en ouders goed worden geïnformeerd.

Het eerste lid dient ter voorbereiding van het gesprek waarbij voor het onderzoek naar aanleiding van de melding relevante bekende gegevens in kaart worden gebracht, zodat cliënten niet worden belast met vragen over zaken die bij de gemeente al bekend zijn en een goede afstemming mogelijk is met eventuele andere voorzieningen op het gebied van zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning of werk en inkomen. De regels met betrekking tot de privacy van betrokkenen en gegevensuitwisseling die gelden op grond van de Jeugdwet en de Wet bescherming persoonsgegevens zijn hierop van overeenkomstige toepassing. Indien gegevens nodig zijn waartoe het college geen toegang heeft in verband met de privacyregels, kan het college de jeugdige of zijn ouders vragen om toestemming om deze op te vragen of in te zien. Het vooronderzoek kan afhankelijk van de inhoud van de melding meer of minder uitgebreid zijn en omvat ook de uitnodiging voor het gesprek.

Tweede lid: bij de vaststelling van de datum, het tijdstip en de locatie voor het gesprek kunnen dan ook al wat concrete vragen worden gesteld of aan de jeugdige of zijn ouders worden verzocht om nog een aantal stukken te overleggen. In het kader van de rechtmatigheid wordt in ieder geval de identiteit van de jeugdige of ouders vastgesteld aan de hand van een document als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de identificatieplicht. Tevens kan worden beoordeeld of sprake is van een voorliggende voorziening en of het college op grond van artikel 1.2 van de wet al dan niet is gehouden om een voorziening op basis van deze wet te treffen.

In het derde lid is een bepaling opgenomen ter voorkoming van onnodige bureaucratie. Als de gemeente al een dossier heeft van de jeugdige of zijn ouders, en de jeugdige of zijn ouders geven toestemming om dit dossier te gebruiken, dan kan een vooronderzoek achterwege blijven. Een gesprek over de acute hulpvraag is dan in de regel nog wel nodig. Indien de hulpvraag ook al bekend is, en het bijvoorbeeld over een vervolgvraag gaat, dan kan in overleg met de jeugdige of zijn ouders ook van het gesprek worden afgezien. Dit laatste is bepaald in artikel 6, derde lid.

Artikel 6. Gesprek

Voor een zorgvuldig te nemen besluit is het van belang dat alle feiten en omstandigheden van de specifieke hulpvraag worden onderzocht. Daarbij is het van belang dat het onderzoek in samenspraak met de jeugdige en zijn ouders wordt verricht. Voor een zorgvuldig onderzoek is veelal persoonlijk contact nodig om een totaalbeeld van de jeugdige en zijn ouders te krijgen. Het ligt daarom ook voor de hand dat tijdens een gesprek met de jeugdige en zijn ouders het een en ander wordt besproken. Of dit gesprek op een gemeentelocatie (wijkteam) plaatsvindt, op school, bij de jeugdige of zijn ouders thuis, of bij een andere deskundige zal afhankelijk van de concrete situatie worden besloten. Indien nodig voor het onderzoek, kan ook sprake zijn van meerdere (opeenvolgende) gesprekken.

In het gesprek zou duidelijk moeten worden hoe ook de meest complexe individuele voorzieningen kunnen worden getroffen. De wetgever omkleedt de procedure om te komen tot een individuele voorziening met allerlei waarborgen rond een deskundige beoordeling. Het kan zelfs gaan om diagnostiek om voor een psychiatrische behandeling in aanmerking te komen of voor een verblijf in 24-uursopvang. Dat zijn zwaarwegende beslissingen waaraan professioneel onderzoek en afweging aan ten grondslag ligt.

In het eerste lid is opgenomen dat het gesprek zo spoedig mogelijk moet plaatsvinden. Het hangt af van de situatie hoe snel dat kan of moet plaatsvinden.

In de onderdelen a tot en met [h **OF** i] zijn de onderwerpen van het gesprek weergegeven. Het betreft uiteraard altijd maatwerk. Indien de jeugdige al bij de gemeente bekend is, zullen een aantal gespreksonderwerpen niet meer uitgediept hoeven te worden en zal bijvoorbeeld alleen kunnen worden gevraagd of er nog nieuwe ontwikkelingen zijn. Komen een jeugdige of zijn ouders voor het eerst bij de gemeente, dan zal het gesprek dienen om een totaalbeeld van de jeugdige en zijn situatie te krijgen. In onderdeel c wordt de eigen kracht van jeugdigen en ouders voorop gesteld overeenkomstig het in de considerans van de wet [*en de modelverordening*] vermelde uitgangspunt dat de verantwoordelijkheid voor het gezond en veilig opgroeien van jeugdigen allereerst bij de ouders en de jeugdige zelf ligt. Een te verstrekken voorziening kan ook juist nodig zijn om de mate van probleemoplossend vermogen van de jeugdige en zijn ouders en die van de naaste omgeving te versterken.

Ten aanzien van de afstemmingsplicht in onderdeel g valt te denken aan een voorziening die een jeugdige ontvangt op grond van de AWBZ of de Zvw en een voorziening op het gebied van passend onderwijs.

[Het tweede lid dient ertoe ouders te informeren. Het college neemt niet de hoogte van de bijdrage in de kosten in de beschikking op. Dat loopt via het door het college daartoe aangewezen bestuursorgaan, evenals de mogelijkheid van bezwaar en beroep daartegen. In artikel 8.2.3 van de wet is bepaald dat de ouderbijdrage door 'het bestuursorgaan dat (door Onze Ministers) met (de vaststelling en) de inning is belast' wordt vastgesteld en ten behoeve van de gemeente wordt geïnd. De ouderbijdrage geldt op grond van art. 8.2.1 van de wet alleen in situaties van jeugdhulp buiten de thuissituatie. Zie ook artikel 9, vierde lid.]

Artikel 7. Verslag

Deze bepaling is opgenomen in het belang van een zorgvuldige dossiervorming en een zorgvuldige procedure. De invulling van deze verslagplicht is vormvrij. Hierbij is een voorbeeld genomen aan de praktijk van de Wmo. In de memorie van toelichting op het wetsvoorstel Wmo 2015 (Kamerstukken II 2013/14 33 841, nr.3) staat hierover dat het college een weergave van de uitkomsten van het onderzoek verstrekt om de cliënt in staat te stellen een aanvraag te doen voor een maatwerkvoorziening. Dat moet in beginsel schriftelijk. Een goede weergave maakt het voor de gemeente inzichtelijk om een juiste beslissing te nemen te nemen op een aanvraag en draagt bij aan een inzichtelijke communicatie met de cliënt. Uiteraard zal de weergave van de uitkomsten van het

onderzoek variëren met de uitkomsten van het onderzoek. Zo zal de weergave van het onderzoek bijvoorbeeld heel beperkt kunnen zijn als de cliënt van mening is goed geholpen te zijn en de uitkomst is dat geen aanvraag van een maatwerkvoorziening noodzakelijk is. Bij meer complexe onderzoeken zal uiteraard een uitgebreidere weergave noodzakelijk zijn. Desgewenst kan de gemeente de schriftelijke weergave van de uitkomsten van het onderzoek ook gebruiken als een met de cliënt overeengekomen plan (arrangement) waarin de gemaakte afspraken en de verplichtingen die daaruit voortvloeien, zijn vastgelegd. Het is in dat geval passend dat het college en de cliënt dit plan ondertekenen.

Het later toevoegen van opmerkingen of het aanbrengen van wijzigingen of het herstellen van feitelijke onjuistheden is eveneens vormvrij (derde lid).

Artikel 8. Aanvraag

Deze bepaling is een uitwerking van de verplichte delegatiebepaling van artikel 2.9, onder a, van de wet, waarbij is bepaald dat de gemeente bij verordening in ieder geval regels stelt met betrekking tot de voorwaarden voor toekenning en de wijze van beoordeling van, en de afwegingsfactoren bij een individuele voorziening. Een aanvraag is nodig om een verleningsbeschikking voor een individuele voorziening te verkrijgen.

In de Awb worden regels gegeven omtrent de aanvraag. Deze verordening wijkt daarvan niet af. Op grond van artikel 4:1 van de Awb wordt een aanvraag tot het geven van een beschikking schriftelijk ingediend bij het bestuursorgaan dat bevoegd is op de aanvraag te beslissen (hier het college), tenzij bij wettelijk voorschrift anders is bepaald.

Beslistermijnen Awb

In de verordening is geen termijn opgenomen om te beslissen op een aanvraag. De regeling in de Awb geldt onverkort. In artikel 4:13 van de Awb is bepaald dat een beschikking dient te worden gegeven binnen een redelijke termijn van acht weken na ontvangst van de aanvraag. Indien een beschikking niet acht weken kan worden gegeven, dient het bestuursorgaan dit binnen deze termijn aan de aanvrager mede te delen en daarbij een redelijk termijn te noemen waarbinnen de beschikking wel tegemoet kan worden gezien (artikel 4:14, derde lid, van de Awb).

Deze termijnen zijn maximumtermijnen. Indien nodig kan na een melding binnen enkele dagen een individuele voorziening worden verstrekt, in complexe situaties zal in de regel in het belang van een zorgvuldig onderzoek een langere termijn nodig zijn. Bijvoorbeeld, indien een langer durend diagnosetraject benodigd is, kan dit ook tot een wat langere afhandelingsduur van de aanvraag leiden.

[Ter voorkoming van onnodige administratieve lasten is in het tweede lid de mogelijkheid opgenomen om een door de jeugdige of zijn ouders ondertekend verslag als aanvraag aan te merken.]

Artikel 9. Inhoud beschikking

Indien de jeugdige of zijn ouders een formele aanvraag bij het college indienen (artikel 8) of er overeenkomstig artikel 3, tweede lid, een beschikking afgegeven wordt, dient het college een schriftelijke beschikking op te stellen, waartegen zij bezwaar en beroep op grond van de Awb kunnen indienen. Uitgangspunt van de wet is dat de jeugdige of zijn ouders een voorziening in 'natura' krijgen. Indien gewenst door de jeugdige of zijn ouders bestaat echter de mogelijkheid van het toekennen van een pgb.

[Het eerste lid bevestigt de regeling van deze onderwerpen in de Jeugdwet en de Awb en is hier opgenomen in het belang van burgers om hen in de verordening een zo compleet mogelijk beeld te geven van hun rechten en plichten. De mogelijkheid om bezwaar in te dienen tegen de beschikking en ook de daarop volgende mogelijkheid van beroep bij de rechter is geregeld in de Awb en geldt in beginsel voor alle beschikkingen. Indien een jeugdige of zijn ouders in bezwaar en beroep willen gaan, hebben zij op grond van de Awb het recht op het indienen van een aanvraag, waarmee een voor bezwaar en beroep vatbaar besluit kan worden uitgelokt. Ook de weigering, of het te lang uitblijven van een beschikking, geeft de burger op grond van de Awb de ingang van bezwaar en beroep.]

NB Individuele gemeenten kunnen uiteindelijk naar aanleiding van de keuze uit de twee verschillende varianten deze toelichting zelf aanvullen.

In de beschikking wordt alleen ter informatie opgenomen dat een ouderbijdrage is verschuldigd (vierde lid). De vaststelling en inning geschiedt door het bestuursorgaan dat namens de gemeente met de inning is belast.

Artikel 10. Regels pgb

Bij nota van wijziging (Kamerstukken II 2013/14 33 684, nr. 11, artikel MM) is de regeling in artikel 8.1.1 van de wet voor het pgb aangepast ("gestandaardiseerd") aan de verwante regelgeving met betrekking tot de maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015). In deze regeling stond dat een pgb slechts wordt verstrekt indien aan de in het derde lid gestelde voorwaarden is voldaan. Bij amendement Bergkamp/Voortman (Kamerstukken II 2013/14 33 684, nr. 109) is het woord 'slechts' geschrapt omdat dit een onnodige en overbodige inperking van het recht op een pgb leek te suggereren. Bij amendement Bisschop en Voortman (Kamerstukken II 2013/14 33 684, nr. 100) is het vijfde lid zo aangepast dat duidelijk is geworden dat jeugdigen of hun ouders zelf kunnen bijbetalen wanneer het tarief van de door hen gewenste aanbieder duurder is dan de in de betreffende situatie goedkoopst adequate door het college te bieden individuele voorziening in natura. Het college kan het pgb slechts weigeren voor dat gedeelte dat duurder is dan deze door het college te bieden individuele voorziening in natura.

[In het eerste lid is een verwijzing opgenomen naar het centrale pgb-artikel (8.1.1) van de wet. Dit lid is opgenomen teneinde in de verordening een compleet beeld van rechten en plichten van de cliënt te geven. In het eerste lid is verankerd dat het college op grond van artikel 8.1.1 van de wet een pgb kan verstrekken. Als aan alle wettelijke voorwaarden daartoe is voldaan, kan zelfs van een verplichting van het college worden gesproken (zie ook de tekst van artikel 8.1.1, eerste lid: "Indien de jeugdige of zijn ouders dit wensen ..."). Voor gemeenten is ondermeer van belang dat een pgb slechts wordt verstrekt indien de jeugdige of zijn ouders gemotiveerd kunnen aantonen dat de individuele voorziening die door een aanbieder wordt geleverd, niet passend is (zie artikel 8.1.1, derde lid, onder b).]

Het tweede [tot en met vierde] lid berust[en] op artikel 2.9, onder c, van de wet. In deze wetsbepaling staat dat in de verordening in ieder geval wordt bepaald op welke wijze de hoogte van een pgb wordt vastgesteld.

Nadere toelichting als er voor variant B wordt gekozen

In artikel 8.1.1, vijfde lid, onderdeel a, van de wet is bepaald dat het college een pgb kan weigeren voor zover de kosten van het betrekken van de jeugdhulp van derden hoger zijn dan de kosten van de individuele voorziening. Zo wordt voorkomen dat inkoopvoordelen zouden wegvallen als te veel personen zelf ondersteuning willen inkopen met een pgb. Een pgb is gemiddeld genomen ook goedkoper dan zorg in natura omdat er minder overheadkosten hoeven te worden meegerekend. De maximale hoogte van een pgb is in de verordening begrensd op de kostprijs van de in de betreffende situatie goedkoopst adequate door het college ingekochte individuele voorziening in natura.

NB Individuele gemeenten kunnen uiteindelijk naar aanleiding van de keuze uit de twee verschillende varianten deze toelichting zelf aanvullen.

Artikel 11. Nieuwe feiten en omstandigheden, herziening, intrekking of terugvordering

Deze bepaling is een uitwerking van de bij nota van wijziging (Kamerstukken II 2013/14 33 684, nr. 11, artikel D) ingevoegde verplichte delegatiebepaling van artikel 2.9, onder d, van de wet, waarbij is bepaald dat de gemeente bij verordening regels stelt voor de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een individuele voorziening, alsmede van misbruik of oneigenlijk gebruik van de wet. Ook deze bepaling beoogt het standaardiseren met de regelgeving met betrekking tot de aan elkaar verwante beleidsterreinen van jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning. Zie ook de toelichting onder artikel 10.

In de toelichting op de nota van wijziging is voorts vermeld dat het tot de gemeentelijke verantwoordelijkheid behoort misbruik van de geboden voorzieningen te voorkomen en, waar nodig, op te treden tegen onterecht gebruik van individuele voorzieningen of persoonsgebonden budgetten. Een zorgvuldig gebruik van collectieve middelen is wezenlijk voor het draagvlak daarvan. De artikelen 8.1.2 tot en met 8.1.4 (oorspronkelijk genummerd: 8.1.1a tot en met 8.1.1c) zijn eveneens bij nota van wijziging en ter standaardisering van de regelgeving aan het wetsvoorstel toegevoegd.

Het eerste lid berust mede op artikel 8.1.2, eerste lid, van de wet. Ook de overige onderdelen van artikel 8.1.2 en artikel 8.1.3 en 8.1.4 geven handen en voeten aan de bestrijding van misbruik en

oneigenlijk gebruik en zijn opgenomen in deze verordening. De wettekst van de artikelen 8.1.2 tot en met 8.1.4 is veelal beperkt tot de pgb. Waar mogelijk en zinvol, is dit ter uitwerking van de delegatiebepaling in artikel 2.9, onder d, van de wet, in de verordening uitgebreid tot de individuele voorziening in natura. Hiervoor kan ook steun gevonden worden in de tekst van de toelichting op artikel 8.1.2, waarbij is vermeld dat de in het eerste lid geregelde inlichtingenverplichting als uitgangspunt heeft dat van de jeugdige en zijn ouders aan wie een individuele voorziening of een daaraan gekoppeld pgb is verstrekt, verlangd kan worden dat ze voldoende gegevens en inlichtingen verstrekken om het college in staat te stellen te beoordelen of het beroep op die individuele voorziening of het daaraan gekoppelde pgb terecht is gedaan. Indien het de jeugdige of zijn ouders redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat er feiten en omstandigheden, of daarin opgetreden wijzigingen, zijn die van invloed kunnen zijn op de toekenning van de individuele voorziening of het daaraan gekoppelde pgb, dienen zij dit onverwijld aan het college te melden. Verstrekken zij niet onverwijld uit eigen beweging of op verzoek van het college alle gevraagde inlichtingen en bewijsstukken, dan heeft dat gevolgen voor de toekenning van de voorziening of het daaraan gekoppelde pgb. Het college kan niet alleen bij een aanvraag, maar ook in andere stadia concrete informatie en bewijsstukken van de belanghebbende vragen.

Het tweede lid is geënt op artikel 8.1.4 van de wet. Ook hier is de tot de pgb beperkte reikwijdte van artikel 8.1.4 van de wet op grond van het bepaalde in artikel 2.9, onder d, van de wet uitgebreid tot de individuele voorziening in natura.

Artikel 12. Verhouding prijs en kwaliteit aanbieders jeugdhulp en uitvoerders kinderbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering

Het college kan de uitvoering van de Jeugdwet, met uitzondering van de vaststelling van de rechten en plichten van de jeugdige of zijn ouders, door aanbieders laten verrichten (artikel 2.11, eerste lid, van de Jeugdwet). Met het oog op gevallen waarin dit ten aanzien van jeugdhulp, kinderbeschermingsmaatregelen of jeugdreclassering gebeurt, moeten bij verordening regels worden gesteld ter waarborging van een goede verhouding tussen de prijs voor de levering van jeugdhulp of de uitvoering van een kinderbeschermingsmaatregel of jeugdreclassering en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit daarvan (artikel 2.12 van de Jeugdwet). Daarbij dient in ieder rekening gehouden te worden met de deskundigheid van de beroepskrachten en de toepasselijke arbeidsvoorwaarden.

Om te voorkomen dat er alleen gekeken wordt naar de laagste prijs voor de uitvoering worden in dit artikel een aantal andere aspecten genoemd waarmee het college bij het vaststellen van tarieven (naast de prijs) rekening dient te houden. Hiermee wordt bereikt dat er een beter beeld ontstaat van reële kostprijs voor de activiteiten die zij door aanbieders willen laten uitvoeren. Uitgangspunt is dat de aanbieder kundig personeel inzet tegen de arbeidsvoorwaarden die passen bij de vereiste vaardigheden. Hiervoor is ten minste een beeld nodig van de vereiste activiteiten en de arbeidsvoorwaarden die daarbij horen. Dit biedt een waarborg voor werknemers dat hun werkzaamheden aansluiten bij de daarvoor geldende arbeidsvoorwaarden.

[Artikel 13. Vertrouwenspersoon

In artikel 2.6, eerste lid, onder f, van de wet is bepaald dat het college ervoor verantwoordelijk is dat jeugdigen, hun ouders of pleegouders een beroep kunnen doen op een vertrouwenspersoon. Met de vertrouwenspersoon wordt een functionaris bedoeld zoals deze nu al werkzaam is binnen de jeugdzorg. Onafhankelijkheid, beschikbaarheid en toegankelijkheid zijn belangrijke factoren (wettelijke vereisten) voor een goede invulling van deze functie.

De wet adresseert het college rechtstreeks en vraagt niet om hierover bij verordening een regeling op te stellen. De bepaling uit de wet is toch in de verordening opgenomen vanwege het in het belang om in de verordening een compleet overzicht van rechten en plichten van jeugdigen en ouders te geven. Bij algemene maatregel van bestuur (het Uitvoeringsbesluit Jeugdwet) zal een nadere uitwerking worden gegeven van de taken en bevoegdheden van de vertrouwenspersoon.]

[Artikel 14. Klachtregeling

Dit artikel regelt het gemeentelijke klachtrecht. De gemeente is al op grond van de Awb in het algemeen verplicht tot een behoorlijke behandeling van mondelinge en schriftelijke klachten over gedragingen van personen en bestuursorganen die onder haar verantwoordelijkheid werkzaam zijn. Gelet op het van toepassing zijnde hoofdstuk 9 van de Awb, waarin een uitvoerige regeling omtrent klachtbehandeling is gegeven, en ook het recht is neergelegd om na de afhandeling van de klacht de

bevoegde ombudsman te verzoeken een onderzoek in te stellen, kan in deze verordening met een enkele bepaling worden volstaan.

In de regel zal eerst de aanbieder worden aangesproken bij klachten over de wijze van behandeling. De klachtmogelijkheid tegenover de aanbieder is geregeld in artikel 4.2.1 e.v. van de wet. Pas wanneer dit klachtrecht niet bevredigend is, of niet logisch, bijvoorbeeld bij gedragingen van gemeenteambtenaren, dan komt de gemeentelijke klachtmogelijkheid in zicht.]

Artikel 15. Inspraak en medezeggenschap

In dit artikel zijn bepalingen opgenomen over inspraak en medezeggenschap bij de gemeente. De mogelijkheid tot inspraak en medezeggenschap tegenover de aanbieder is al geregeld in artikel 4.2.4 e.v. van de wet.

Regeling van de inspraak en medezeggenschap is verplicht op grond van artikel 2.10 van de wet in samenhang met artikel 2.1.3, derde lid, van de Wmo 2015. In artikel 2.10 (in de redactie van de Nota van wijziging op het wetsvoorstel Wmo 2015 van 12 maart 2014, kamerstukken II 22841, nr. 35) worden de artikelen 2.1.3, derde lid, en 2.5.1 (jaarlijks cliëntervaringsonderzoek) van de Wmo 2015 van overeenkomstige toepassing verklaard. Ingevolge artikel 2.1.3, derde lid, van de Wmo 2015 dient bij verordening te worden bepaald op welke wijze ingezetenen worden betrokken bij de uitvoering van deze wet.

In het eerste lid is verwezen naar de krachtens artikel 150 van de Gemeentewet vastgestelde inspraakverordening. Op deze manier wordt gewaarborgd dat eenzelfde inspraakprocedure geldt voor het jeugdhulpbeleid als op andere terreinen. De inspraak geldt voor alle ingezetenen. Dit is uitdrukkelijk de bedoeling van de wetgever, omdat iedereen op enig moment aangewezen kan raken op ondersteuning.

Met het vierde lid wordt het aan het college overgelaten om de exacte invulling van de medezeggenschap vorm te geven.

[Artikel 16. Evaluatie

Deze evaluatie is niet hetzelfde als de evaluatie die op centraal niveau zal plaatsvinden, maar kan wel de daarin verzamelde gegevens benutten.

Na aanvaarding van het amendement Bergkamp (Kamerstukken II 2013/14 33 684, nr. 30) is in artikel 12.2 van de wet opgenomen dat binnen drie jaar na de inwerkingtreding een evaluatie moet plaatsvinden over de doeltreffendheid en de effecten van deze wet in de praktijk.]